

**Банківська Група у складі
ПАТ «БАНК ВОСТОК» та
ПАТ «ВЕРМОНТ»,
відповідальною особою якої є
ПАТ «БАНК ВОСТОК»**

**Консолідована фінансова звітність
та звіт незалежного аудитора**

31 грудня 2017 року

ЗМІСТ

Заява про відповідальність керівництва щодо підготовки та затвердження фінансової звітності	i
Звіт незалежного аудитора	1
Консолідована фінансова звітність	4
Консолідований звіт про фінансовий стан	8
Консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід	9
Консолідований звіт про зміни власного капіталу	10
Консолідований звіт про рух грошових коштів	11
Примітки до консолідованої фінансової звітності	
1 Вступ	12
2 Умови, в яких працює Група	13
3 Основні принципи облікової політики	13
4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики	24
5 Прийняття нових або переглянутих стандартів та тлумачень	26
6 Нові положення бухгалтерського обліку	26
7 Грошові кошти та їх еквіваленти	30
8 Залишки на рахунках у Національному банку України	30
9 Заборгованість інших банків	30
10 Кредити та аванси клієнтам	31
11 Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	37
12 Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення	38
13 Приміщення, обладнання та нематеріальні активи	39
14 Інші фінансові та нефінансові активи	40
15 Заборгованість перед іншими банками	40
16 Поточні рахунки та депозити	41
17 Інші залучені кошти	42
18 Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	43
19 Субординований борг	43
20 Акціонерний капітал	44
21 Процентні доходи та витрати	44
22 Доходи та витрати за виплатами та комісійними	45
23 Інший операційний дохід	45
24 Адміністративні та інші операційні витрати	45
25 Податок на прибуток	46
26 Управління фінансовими ризиками	47
27 Управління капіталом	57
28 Умовні та інші зобов'язання	58
29 Похідні фінансові інструменти	61
30 Справедлива вартість фінансових інструментів	62
31 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки	65
32 Операції з пов'язаними сторонами	65
33 Події після дати балансу	69

БАНКІВСЬКА ГРУПА У СКЛАДІ ПАТ «БАНК ВОСТОК» ТА ПАТ «ВЕРМОНТ»

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2017 РОКУ

Керівництво несе відповідальність за підготовку консолідованої фінансової звітності, яка достовірно в усіх суттєвих аспектах відображає фінансовий стан ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК» (далі – «Банк») та ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЗАКРИТИЙ НЕДИВЕРСИФІКОВАНИЙ ВЕНЧУРНИЙ КОРПОРАТИВНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД «ВЕРМОНТ», що разом утворюють Банківську групу «Банк Восток» (надалі – «Банківська група») станом на кінець дня 31 грудня 2017 року, а також результати її діяльності, рух грошових коштів та зміни у капіталі за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року, а також за розкриття основних принципів облікової політики та іншої пояснювальної інформації, відповідно до основи бухгалтерського обліку, викладеної у Примітці 3.

При підготовці консолідованої фінансової звітності керівництво несе відповідальність за:

- належний вибір та застосування облікової політики;
- представлення інформації, у т.ч. даних про облікову політику, у формі, що забезпечує прийнятність, достовірність, співставність та зрозумілість такої інформації;
- розкриття додаткової інформації у випадках, коли виконання вимог основи бухгалтерського обліку, викладеної у Примітці 3, є недостатнім для розуміння користувачами звітності того впливу, який ті чи інші угоди, а також інші події чи умови здійснюють на фінансовий стан та фінансові результати діяльності Банківської групи;
- ствердження про дотримання вимог основи бухгалтерського обліку, викладеної у Примітці 3, за умови, що будь-які суттєві відхилення розкриті та роз'яснені в консолідованій фінансовій звітності; та
- оцінку здатності Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Керівництво також несе відповідальність за:

- створення, впровадження та підтримання в Банківській групі ефективної та надійної системи внутрішнього контролю;
- ведення обліку у формі, яка б дозволяла розкрити та пояснити угоди Банківської групи, а також надати на будь-яку дату інформацію з достатньою точністю про фінансовий стан Банківської групи і забезпечити відповідність консолідованої фінансової звітності Банківської групи вимогам основи бухгалтерського обліку, викладеної у Примітці 3;
- ведення облікової документації у відповідності до законодавства та вимог Національного банку України;
- застосування обґрунтовано доступних заходів щодо збереження активів Банківської групи;
- запобігання і виявлення випадків шахрайства та інших порушень.

Консолідована фінансова звітність за рік, який закінчився 31 грудня 2017 року, була затверджена керівництвом Банківської групи 31 травня 2018 року.

Від імені керівництва Банку:

Мороховський Вадим Вікторович
Голова Правління

Сюскова Олена Петрівна
Головний бухгалтер

31 травня 2018 року

31 травня 2018 року

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам та Правлінню ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК»:

Думка

Ми провели аудит консолідованої фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК» (далі – «Банк») та ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЗАКРИТИЙ НЕДИВЕРСИФІКОВАНИЙ ВЕНЧУРНИЙ КОРПОРАТИВНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД «ВЕРМОНТ», що разом утворюють Банківську групу «Банк Восток» (надалі – «Банківська група»), що складається з консолідованого звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2017 року, та консолідованого звіту про прибутки та збитки та інший сукупний дохід, консолідованого звіту про зміни власного капіталу та консолідованого звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився на зазначену дату, стислого викладу суттєвих облікових політик та інших пояснювальних приміток.

На нашу думку, консолідована фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, консолідований фінансовий стан Банківської групи «Банк Восток» на 31 грудня 2017 року, її консолідовані фінансові результати і консолідовані грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до принципів облікової політики, викладених в Примітці 3.

Основа для висловлення думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (далі – «МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банківської групи, згідно з *Кодексом етики професійних бухгалтерів* Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту консолідованої фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Основа бухгалтерського обліку та обмеження у використанні

Ми звертаємо вашу увагу на Примітку 3 до цієї консолідованої фінансової звітності, в якій пояснюється основа бухгалтерського обліку. Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена у зв'язку із виконанням вимог Національного банку України («НБУ») відповідно до Положення НБУ № 254 від 20 червня 2012 року «Про порядок регулювання діяльності банківських груп». У зв'язку із цим ця консолідована фінансова звітність може виявитися непридатною для використання в інших цілях. Наша думка не містить застережень стосовно даного питання.

Цей звіт призначений виключно для інформації та використання керівництвом Банківської групи для подання його до Національного банку України, у зв'язку з виконанням вимог Положення НБУ № 254 від 20 червня 2012 року «Про порядок регулювання діяльності банківських груп». Цей звіт не призначений для використання будь-якими іншими третіми сторонами, і ми не приймаємо на себе зобов'язань або відповідальності перед будь-якою стороною, окрім Банку стосовно цього звіту. У випадку прийняття рішень будь-якою третьою стороною на основі змісту цього звіту відповідальність за такі рішення лежить повністю на таких третіх сторонах.

Інша інформація

Аудит консолідованої фінансової звітності Банківської групи за рік, який закінчився 31 грудня 2016 року, проводив інший аудитор, який висловив немодифіковану думку стосовно цієї звітності 31 травня 2017 року.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за консолідовану фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає необхідним для забезпечення складання консолідованої фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

При складанні консолідованої фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банківської групи продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Банківську групу чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банківської групи.

Відповідальність аудитора за аудит консолідованої фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що консолідована фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї консолідованої фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- Ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення консолідованої фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю.
- Отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю.
- Оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом.
- Доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Банківської групи продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації в консолідованій фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Банківську групу припинити свою діяльність на безперервній основі.

- Оцінюємо загальне подання, структуру та зміст консолідованої фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує консолідована фінансова звітність операції та події, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.
- Отримуємо прийнятні аудиторські докази в достатньому обсязі щодо фінансової інформації суб'єктів господарювання або господарської діяльності Групи для висловлення думки щодо консолідованої фінансової звітності. Ми несемо відповідальність за керування, нагляд та виконання аудиту Групи. Ми несемо відповідальність за висловлення нами аудиторської думки.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг та час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, виявлені під час аудиту, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Deloitte & Touche

31 травня 2018 року

Сертифікований аудитор

Сертифікат аудитора банків № 0018,
виданий Аудиторською палатою України
29 жовтня 2009 року, дійсний до 1 січня 2020 року

ПрАТ «Делойт енд Туш ЮСК»
01033, Україна, м. Київ, вул. Жиланська 48, 50а

Євген Заноза

**Банківська група у складі ПАТ «БАНК ВОСТОК» та ПАТ «ВЕРМОНТ»
Консолідований звіт про фінансовий стан**

У тисячах гривень	Прим.	31 грудня 2017 р.	31 грудня 2016 р.
АКТИВИ			
Грошові кошти	7	598 319	662 471
Залишки на рахунках у Національному банку України	7, 8	514 404	291 375
Заборгованість інших банків	9	643 069	1 120 909
Кредити та аванси клієнтам	10	5 567 946	4 845 134
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	11	803 080	632 403
Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення	12	27 457	-
Передплата за податком на прибуток		54	-
Відстрочений податковий актив	25	3 571	-
Приміщення, обладнання та нематеріальні активи	13	68 726	69 578
Гудвіл	4	18 429	18 429
Інші фінансові та нефінансові активи	14	218 698	158 688
ВСЬОГО АКТИВІВ		8 463 753	7 798 987
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед іншими банками	15	707 147	852 572
Поточні рахунки	16	4 583 656	4 185 019
Депозити	16	2 160 403	2 028 904
Інші залучені кошти	17	229 737	41 367
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	18	51 619	41 035
Поточні зобов'язання за податком на прибуток		8 785	3 724
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	25	-	48
Субординований борг	19	50 168	50 405
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		7 791 515	7 203 074
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	20	10 756	11 470
Емісійний дохід	20	73 555	86 944
Нерозподілений прибуток		283 811	236 041
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		69	(55)
Частка неконтрольованої участі		304 047	261 513
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		672 238	595 913
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		8 463 753	7 798 987

Затверджено до випуску Правлінням Банку як відповідальної особи Банківської Групи та підписано від його імені 31 травня 2018 року.

Мороховський Вадим Вікторович
Голова Правління

Сюсова Олена Петрівна
Головний бухгалтер

Банківська група у складі ПАТ «БАНК ВОСТОК» та ПАТ «ВЕРМОНТ»
Консолідований звіт про прибутки та збитки та інший сукупний дохід

У тисячах гривень	Прим.	2017 рік	2016 рік
Процентні доходи	21	833 032	804 500
Процентні витрати	21	(369 779)	(434 968)
Чистий процентний дохід		463 253	369 532
Резерв на знецінення кредитів	10	(67 453)	(84 916)
Чистий процентний дохід після вирахування резерву на знецінення кредитів і заборгованості інших банків		395 800	284 616
Доходи за виплатами та комісійними	22	290 637	197 250
Витрати за виплатами та комісійними	22	(103 991)	(68 054)
Збитки мінус прибутки від операцій з похідними фінансовими інструментами	29	(8 015)	(10 217)
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою		36 141	36 152
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		732	23 264
Збиток від початкового визнання активів за ставкою нижче ринкової		(5 764)	(128)
Інший операційний дохід	23	29 675	23 209
Адміністративні та інші операційні витрати	24	(529 075)	(368 610)
Прибуток до оподаткування		106 140	117 502
Податок на прибуток	25	(18 362)	(21 531)
ПРИБУТОК ЗА РІК		87 778	95 971
Інший сукупний дохід / (збиток):			
Прибутки мінус збитки від зміни у справедливій вартості цінних паперів для подальшого продажу	11	301	227
Податок на прибуток, відображений безпосередньо в іншому сукупному доході		(54)	(41)
Інший сукупний дохід за рік		247	186
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК		88 025	96 157
Усього прибутку, що належить:			
Власникам банку		46 545	48 277
Неконтрольованій частці		41 233	47 694
ВСЬОГО ПРИБУТКУ ЗА РІК		87 778	95 971
Усього сукупного доходу, що належить:			
Власникам банку		46 669	48 370
Неконтрольованій частці		41 356	47 787
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК		88 025	96 157

Затверджено до випуску Правлінням Банку як відповідальної особи Банківської Групи та підписано від його імені 31 травня 2018 року.

 Мороховський Вадим Вікторович
 Голова Правління

 Сюзова Олена Петрівна
 Головний бухгалтер

Банківська група у складі ПАТ «БАНК ВОСТОК» та ПАТ «ВЕРМОНТ»
Консолідований звіт про зміни власного капіталу

	Прим.	Належить власникам Групи				Усього	Неконтрольована частка	Усього власного капіталу
		Статутний капітал	Емісійний дохід	Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	Нерозподілений прибуток			
<i>У тисячах гривень</i>								
Залишок на 31 грудня 2015 р.		11 904	94 698	(148)	187 041	293 495	213 003	506 498
Збитки мінус прибутки від зміни у справедливій вартості		-	-	114	-	114	113	227
Податок на прибуток, визнаний у складі капіталу		-	-	(21)	-	(21)	(20)	(41)
Інші сукупні доходи за рік		-	-	93	-	93	93	186
Прибуток за рік		-	-	-	48 277	48 277	47 694	95 971
Всього сукупних доходів за 2015 рік		-	-	93	48 277	48 370	47 787	96 157
Викуп власних акцій	20	(434)	(7 754)	-	-	(8 188)	-	(8 188)
Результати коригування вартості фінансових інструментів при зміні умов договору за операціями з акціонерарми	19	-	-	-	723	723	723	1 446
Залишок на 31 грудня 2016 р.		11 470	86 944	(55)	236 041	334 400	261 513	595 913
Прибутки мінус збитки від зміни у справедливій вартості		-	-	151	-	151	150	301
Податок на прибуток, визнаний у складі капіталу		-	-	(27)	-	(27)	(27)	(54)
Інші сукупні доходи за рік		-	-	124	-	124	123	247
Прибуток за рік		-	-	-	46 545	46 545	41 233	87 778
Всього сукупних доходів за 2017 рік		-	-	124	46 545	46 669	41 356	88 025
Викуп власних акцій	20	(714)	(13 342)	-	-	(14 056)	-	(14 056)
Емісійні витрати		-	(47)	-	-	(47)	(47)	(94)
Результати коригування вартості фінансових інструментів при зміні умов договору за операціями з акціонерарми	19	-	-	-	1 225	1 225	1 225	2 450
Залишок на 31 грудня 2017 р.		10 756	73 555	69	283 811	368 191	304 047	672 238

Затверджено до випуску Правлінням Банку як відповідальної особи Банківської Групи та підписано від його імені 31 травня 2018 року.

 Мороховський Вадим Вікторович
 Головний бухгалтер

 Сюзкова Олена Петрівна

Банківська група у складі ПАТ «БАНК ВОСТОК» та ПАТ «ВЕРМОНТ»
Консолідований звіт про рух грошових коштів

У тисячах гривень	Прим.	2017 рік	2016 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		834 803	816 858
Проценти сплачені		(387 027)	(429 591)
Виплати та комісійні отримані		289 857	195 862
Виплати та комісійні сплачені		(103 816)	(67 855)
Збиток від операцій з похідними фінансовими інструментами		(7 471)	(10 217)
Дохід, отриманий від операцій з іноземною валютою		36 141	36 152
Інший операційний дохід отриманий		21 521	21 802
Дохід отриманий від придбаної заборгованості		433	(38)
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені		(254 170)	(181 174)
Виплати персоналу		(226 546)	(153 341)
Податок на прибуток сплачений		(16 974)	(20 750))
Грошові кошти, отримані від операційної діяльності до змін в операційних активах та зобов'язаннях		186 751	207 708
<i>Чисте (збільшення)/зменшення:</i>			
- обов'язкових резервів	7	127 860	(8 194)
- заборгованості інших банків		8 895	131 023
- кредитів та авансів клієнтам		(637 506)	(980 341)
- інших фінансових активів та інших активів		(47 715)	(120 762)
<i>Чисте збільшення/(зменшення):</i>			
- заборгованості перед іншими банками		(196 079)	(763 653)
- поточних рахунків		375 989	1 203 368
- депозитів		59 058	233 900
- інших фінансових зобов'язань та інших зобов'язань		46	430
Чисті грошові кошти, використані в операційній діяльності		(122 701)	(96 521)
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання приміщень, обладнання та нематеріальних активів		(46 821)	(55 399)
Придбання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		(27 806 000)	(46 305 000)
Надходження від продажу та погашення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		27 635 094	46 276 659
Придбання інвестиційних цінних паперів, які утримуються до погашення		(28 067)	-
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(245 794)	(83 740)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження від боргових цінних паперів		-	5 164
Надходження від інших залучених коштів		216 955	-
Повернення інших залучених коштів		(26 460)	(25 359)
Емісійні різниці		(94)	-
Викуп власних акцій		(14 056)	(8 188)
Чисті грошові кошти отримані від/(використані в) фінансової діяльності		176 345	(28 383)
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		9 958	209 041
Чисте (зменшення)/збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		(182 192)	397
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		1 937 531	1 937 134
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		1 755 339	1 937 531

Затверджено до випуску Правлінням Банку як відповідальної особи Банківської Групи та підписано від його імені 31 травня 2018 року.

 Морохівський Вадим Вікторович
 Голова Правління

 Сюскова Олена Петрівна
 Головний бухгалтер

1 Вступ

Ця консолідована фінансова звітність підготовлена відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України №254 від 20 червня 2012 року за 2017 фінансовий рік для банківської групи, відповідальною особою якої є ПАТ «БАНК «ВОСТОК» (далі – Група), визнаної рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків №211 від 21 травня 2014 року. Станом на 31 грудня 2017 року Група складається з:

- ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «БАНК ВОСТОК» (далі – «ПАТ «БАНК ВОСТОК», або «Банк», або «Відповідальна особа Групи»);
- ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ЗАКРИТИЙ НЕДИВЕРСИФІКОВАНИЙ ВЕНЧУРНИЙ КОРПОРАТИВНИЙ ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ФОНД «ВЕРМОНТ» (далі – ПАТ «ВЕРМОНТ» або Товариство).

Фактичними акціонерами Групи є пан В.В.Мороховський та пані Л.С.Мороховська.

Основна діяльність

Банк

Банк був заснований 23 квітня 2002 року та зареєстрований Національним банком України (далі – «НБУ») 17 жовтня 2002 року як ЗАТ «Агробанк». У грудні 2006 року Банк увійшов до складу Home Credit Group. 27 березня 2009 року Банк був перереєстрований у відкрите акціонерне товариство, а 27 травня 2010 року – в публічне акціонерне товариство.

21 грудня 2011 року 100% акцій Банку придбала група юридичних та фізичних осіб. Протягом 2012 року відбулись зміни у складі акціонерів. Станом на 31 грудня 2017 року, 100% акцій Банку належить ТОВ «Восток Капітал».

Основними бенефіціарними власниками Банку є пан В.М.Костельман, пан. В.В.Мороховський, пані Л.С.Мороховська. Дивіться Примітку 32.

Банк надає банківські послуги фізичним та юридичним особам, у тому числі залучення депозитів та надання кредитів, інвестиції у цінні папери, переказ платежів по Україні та за кордон, обмін валют та інші послуги. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво №157 від 19 листопада 2012 р.), що діє відповідно до Закону № 4452-VI «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 року. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 200 тисяч гривень на одну особу у випадку прийняття рішення Національним банком України (далі – «НБУ») про віднесення банку до категорії неплатоспроможних та початку процедури виведення Фондом гарантування вкладів фізичних осіб банку з ринку.

Станом на 31 грудня 2017 року Банк мав 35 відокремлених підрозділів: 32 відділення (Дніпропетровська, Одеська, Херсонська, Миколаївська, Львівська, Черкаська, Київська, Харківська, Полтавська, Запорізька, Сумська області); 2 представництва у Києві та 1 представництво в м. Кривий Ріг. Для порівняння: станом на 31 грудня 2016 року – 33 відділення у Дніпропетровській, Одеській, Київській, Львівській, Черкаській, Полтавській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Запорізькій, Сумській областях, а також 2 представництва у Києві.

Банк зареєстрований за адресою: вул. Курсантська 24, м.Дніпро, Україна. Підрозділи головного офісу Банку розташовані за адресою: вул. Канатна, 1-Б, м.Одеса, Україна, а також Крутогірний узвіз, 12, Дніпро, Україна.

Товариство

ПАТ «ВЕРМОНТ» зареєстровано Дніпровською районною у місті Києві державною адміністрацією 21 січня 2011 року, номер запису 1 067 102 0000 016230.

Місце знаходження Товариства: станом на 31 грудня 2017 року – 01025, місто Київ, вул. Велика Житомирська, будинок 6/11, кімната 307.

Власниками істотної участі станом на 31 грудня 2017 року є пан В.В.Мороховський та пані Л.С.Мороховська, частка в статутному капіталі кожного з учасників становить 50,00%.

Товариство існує як закритий недиверсифікований венчурний корпоративний інвестиційний фонд з метою отримання прибутку шляхом здійснення діяльності із спільного інвестування. Діяльність із спільного інвестування є виключною діяльністю Товариства.

Валюта подання. Цю фінансову звітність подано в гривнях, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Група

Протягом останніх років Україна знаходилась у стані політичних та економічних потрясінь. Крим, автономна республіка у складі України, був фактично анексований Російською Федерацією. У 2016-2017 роках продовжувався збройний конфлікт із сепаратистами у деяких районах Луганської та Донецької областей. Ці події призвели до зростання рівня інфляції, девальвації національної валюти щодо основних іноземних валют, зменшення ВВП, неліквідності та волатильності фінансових ринків.

У 2017 році індекс інфляції становив 14.4% у порівнянні із 13.9% у 2016 році. Українська економіка продовжувала відновлюватись від економічної та політичної кризи попередніх років, що призвело до поступового зростання реального ВВП приблизно на 2.5% (2016: 2.4%) і стабілізації національної валюти. Із точки зору торгівлі, економіка переорієнтувалась на ринок Європейського Союзу («ЄС»), що стало результатом підписаної Угоди про асоціацію з ЄС у січні 2016 року, яка створила Поглиблену та всеосяжну зону вільної торгівлі («ПВЗВТ»). За цією угодою Україна зобов'язалась гармонізувати свої правила, норми та стандарти торгівлі з відповідними положеннями ЄС, поступово зменшувати імпорتنі мита для товарів із країн-членів ЄС та відмінити експортні мита протягом 10-річного перехідного періоду. Впровадження ПВЗВТ розпочалось із 1 січня 2017 року. В свою чергу Російська Федерація запровадила торгове ембарго або імпорتنі мита на основні українські продукти експорту. У відповідь Україна запровадила аналогічні заходи до російської продукції. Щодо валютного регулювання, Національний банк України зменшив обов'язкову частку продажу валютних надходжень від 65% до 50% із квітня 2017 року, збільшив період розрахунків за експортно-імпортними операціями від 120 до 180 днів із травня 2017 року і дозволив компаніям здійснювати виплату дивідендів за 2013 рік (та попередні роки) з лімітом у 2 мільйони доларів США на місяць із листопада 2017 року (із червня 2016 року компаніям дозволялось здійснювати виплату дивідендів нерезидентам за 2014–2016 роки з лімітом у 5 мільйонів доларів США на місяць).

У березні 2015 року Україна підписала угоду про чотирирічну програму розширеного фінансування («ПРФ») із Міжнародним валютним фондом («МВФ»), яка триватиме до березня 2019 року. Загальна сума за програмою становить 17.5 мільярда доларів США, з яких на цей час Україна отримала лише 8.7 мільярда доларів США. У вересні 2017 року Україна успішно випустила єврооблігації на суму 3 мільярда доларів США, із яких 1.3 мільярда доларів США становить нове фінансування, а решта суми призначена для рефінансування облігацій, які підлягають погашенню у 2019 році. НБУ очікує, що Україна отримає ще 3.5 мільярда доларів США від МВФ у 2018 році. Щоб отримати наступні транші, уряд України повинен впровадити певні ключові реформи, включно з такими сферами як пенсійна система, антикорупційне законодавство та приватизація.

Подальша стабілізація економічної та політичної ситуації залежить, великою мірою, від успіху українського уряду, при цьому подальший розвиток економічної та політичної ситуації наразі складно передбачити.

3 Основні принципи облікової політики

Основа подання інформації. Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України №254 від 20 червня 2012 року на основі принципу історичної вартості, з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та переоцінку інвестиційної власності і фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Нижче наведено основні принципи облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї консолідованої фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у консолідованій звітності, якщо не зазначено інше.

Безперервність діяльності. Керівництво підготувало цю консолідовану фінансову звітність на основі допущення про безперервність діяльності. Інформація про дотримання регулятивних вимог наведена у Примітці 26.

Формування консолідованої фінансової звітності банківської групи. Відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України №254 від 20 червня 2012 року та додаткових роз'яснень наведених в листі Національного банку України № 40-112/40955 від 30 липня 2014 року, консолідована звітність банківської групи складається за формами та з використанням методів та процедур консолідації, визначених Інструкцією про порядок складання та оприлюднення

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

фінансової звітності банків України, затвердженої Постановою Правління Національного банку України від 24 жовтня 2011 року № 373 (далі – Інструкція № 373). Пунктом 3.5 глави 3 розділу III Інструкції № 373 визначено, що вибір методу консолідації під час складання консолідованої фінансової звітності залежить від рівня контролю консолідованої групи в капіталі кожного учасника. При цьому, додатком 4 до Інструкції № 373 встановлено, що у разі наявності контролю застосовується метод повної консолідації. З огляду на зазначене, консолідована звітність банківської групи, сформованої з двох фінансових установ, які мають спільного контролера, складається із застосуванням методу повної консолідації. При цьому здійснені процедури консолідації, зазначені нижче в політиці.

З огляду на структуру Групи, ПАТ «БАНК «ВОСТОК» визначений як дочірня компанія ПАТ «ВЕРМОНТ» для цілей консолідованої фінансової звітності банківської групи.

При складанні фінансової звітності Групи всі її учасники застосовують однакові принципи облікової політики у відповідності до політики Групи.

Консолідована фінансова звітність. Дочірні підприємства представляють собою такі об'єкти інвестицій, у тому числі структуровані підприємства, які Група контролює, оскільки Група (i) володіє повноваженнями, які надають їй можливість управляти значущою діяльністю, що суттєво впливає на дохід об'єкта інвестицій, (ii) наражається на ризики, пов'язані зі змінним доходом від участі в об'єкті інвестицій, або має право на одержання такого доходу, та (iii) має можливість скористатися своїми повноваженнями щодо об'єкта інвестицій з метою здійснення впливу на величину доходу інвестора. Під час оцінки наявності у Групи повноважень щодо іншого підприємства необхідно розглянути наявність та вплив реальних прав, включаючи реальні потенційні права голосу. Право є реальним, якщо власник має практичну можливість реалізувати це право при прийнятті рішення щодо управління значущою діяльністю об'єкта інвестицій. Група може володіти повноваженнями щодо об'єкта інвестицій, навіть якщо вона не має більшості прав голосу в об'єкті інвестицій. У подібних випадках для визначення наявності реальних повноважень щодо об'єкта інвестицій Група має оцінити розмір пакета своїх прав голосу по відношенню до розміру та ступеня розосередження пакетів інших власників прав голосу. Права захисту інших інвесторів, такі як пов'язані з внесенням корінних змін у діяльність об'єкта інвестицій або ті, що застосовуються у виключних обставинах, не перешкоджають можливості Групи контролювати об'єкт інвестицій. Консолідація дочірніх підприємств починається з дати переходу до Групи контролю над ними і припиняється з дати втрати контролю над їх діяльністю.

Дочірні підприємства включаються до консолідованої фінансової звітності за методом придбання. Придбані ідентифіковані активи, а також зобов'язання та умовні зобов'язання, одержані при об'єднанні бізнесу, обліковуються за справедливою вартістю на дату придбання незалежно від розміру частки неконтролюючих учасників.

Група оцінює частку неконтролюючих учасників, що є безпосередньою часткою участі та надає власнику право на пропорційну частку чистих активів у випадку ліквідації, індивідуально за кожною операцією або а) за справедливою вартістю, або б) пропорційно частці неконтролюючих учасників у чистих активах придбаного підприємства. Частка неконтролюючих учасників, яка не є безпосередньою часткою участі, оцінюється за справедливою вартістю.

Гудвіл визначається шляхом вирахування суми чистих активів придбаного підприємства із загальної суми таких величин: переданого відшкодування за придбане підприємство, суми частки неконтролюючих учасників у придбаному підприємстві та справедливої вартості частки участі у капіталі придбаного підприємства, що належала безпосередньо перед датою придбання. Від'ємна сума ("від'ємний гудвіл") визнається у складі прибутку або збитку після того, як керівництво повторно оцінить чи повністю ідентифіковані усі придбані активи, а також прийняті зобов'язання та умовні зобов'язання, і проаналізує правильність їхньої оцінки.

Відшкодування, передане за придбане підприємство, оцінюється за справедливою вартістю переданих активів, випущених часток участі у капіталі та зобов'язань, що виникли або були прийняті, включаючи справедливу вартість активів і зобов'язань, які виникли у результаті угод про умовне відшкодування, але не включаючи витрати, пов'язані з придбанням, такі як оплата консультаційних послуг, юридичних послуг, послуг з проведення оцінки та аналогічних професійних послуг. Витрати за угодою, понесені під час випуску дольових інструментів, вираховуються із суми капіталу; витрати за угодою, понесені у зв'язку з випуском боргових цінних паперів у межах об'єднання бізнесу, вираховуються із їхньої балансової вартості, а решта затрат за угодою, пов'язані з придбанням, відносяться до витрат.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Операції між компаніями Групи, залишки за відповідними рахунками і нереалізовані доходи за операціями між компаніями Групи взаємовиключаються. Нереалізовані витрати також взаємовиключаються, крім випадків, коли витрати не можуть бути відшкодовані.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це такий ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується Групою. Цей принцип дотримується навіть якщо звичайний денний обсяг торгів на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, що утримується Групою, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування. Ціна в межах спреда купівлі-продажу, яка вважається керівництвом Групи найбільш репрезентативною для визначення справедливої вартості – це середня з фактичних торгівельних цін на звітну дату. Портфель похідних фінансових інструментів або інших фінансових активів і фінансових зобов'язань, які не торгуються на активному ринку, оцінюється за справедливою вартістю групи фінансових активів і фінансових зобов'язань на основі ціни, яка буде отримана при передачі чистої довгої позиції (активу) за певною групою ризику або сплачена від продажу чистої короткої позиції (зобов'язання) за певною групою ризику при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Це стосується активів, які обліковуються за справедливою вартістю на періодичній основі, якщо Група: (а) управляє групою фінансових активів та фінансових зобов'язань на основі чистої позиції за певним ринковим ризиком або кредитним ризиком певного контрагента, відповідно до внутрішньої стратегії інвестування та управління ризиками; (б) надає інформацію за групами активів та зобов'язань до ключового управлінського персоналу; та (в) ринкові ризики, включаючи термін їх впливу на фінансові активи та фінансові зобов'язання, в основному співпадають.

Для визначення справедливої вартості певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі моделі оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, оціночні моделі, що базуються на даних про останні угоди, здійснені між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування моделей оцінки може вимагати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій консолідованій фінансовій звітності інформація розкривається у тих випадках, коли заміна будь-якого такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань. Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто, ціни), або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження).

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей консолідованого звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Початкове визнання фінансових інструментів. Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердження якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків. Усі операції із придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Група зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Усі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструмента.

Якщо Групою було переглянуто розрахункові суми виплат і надходжень за фінансовими інструментами внаслідок зміни умов договору, то балансова вартість таких фінансових інструментів коригується, щоб відобразити фактичні та переглянуті розрахункові грошові потоки. Група перераховує балансову вартість фінансових інструментів шляхом розрахунку приведеної вартості попередньо оцінених майбутніх потоків грошових коштів за первісною ефективною ставкою відсотка фінансового інструмента або, якщо це є доцільним, за переглянутою ефективною ставкою відсотка. Величина коригування визнається у складі процентних доходів або витрат.

Для визначення справедливої вартості кредитів пов'язаним сторонам, які не торгуються на активному ринку, Група використовує оціночну модель дисконтування грошових потоків. При цьому можуть виникати різниці між справедливою вартістю при початковому визнанні, якою вважається ціна операції, та сумою, визначеною при початковому визнанні з використанням оціночної моделі. Такі різниці амортизуються протягом строку кредитів, виданих пов'язаним сторонам.

Припинення визнання фінансових активів. Група припиняє визнання фінансових активів, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Група передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Група не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення обмежень на продаж.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Група припиняє визнання фінансових зобов'язань, коли вони погашені або коли зобов'язання, вказані в договорі, виконані чи анульовані. Обмін між позичальником та кредитором боргових інструментів з істотно різними умовами враховується як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Крім того, істотна зміна умов існуючого фінансового зобов'язання або його частини враховується як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати у відому суму готівки за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Грошові кошти та їх еквіваленти включають кореспондентські рахунки в інших банках та залишки на рахунках у Національному банку України, крім обов'язкових резервів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Обов'язкові резерви в НБУ. Залишки грошових коштів обов'язкового резерву в НБУ обліковуються за амортизованою вартістю і являють собою обов'язкові резервні депозити, що не можуть використовуватися для фінансування повсякденних операцій Групи і, відповідно, не вважаються компонентом грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання звіту про рух грошових коштів.

Заборгованість інших банків. Заборгованість інших банків обліковується тоді, коли Група надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Група не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань. Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

Кредити та аванси клієнтам. Кредити та аванси клієнтам обліковуються, коли Група надає грошові кошти з метою придбання або створення дебіторської заборгованості клієнта, яка не пов'язана з похідними фінансовими інструментами, не котирується на відкритому ринку та має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому Група не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською заборгованістю. Кредити та аванси клієнтам обліковуються за амортизованою вартістю.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку чи збитку за рік по мірі їх виникнення у результаті однієї або декількох подій («збиткових подій»), що відбулись після початкового визнання фінансового активу і чинять вплив на суму або строки оціночних майбутніх грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або групою фінансових активів, якщо ці збитки можна достовірно оцінити. Якщо Група визначає відсутність об'єктивних ознак знецінення для окремо оціненого фінансового активу (незалежно від його суттєвості), вона відносить цей актив до групи фінансових активів, що мають схожі характеристики кредитного ризику, та здійснює їх колективну оцінку на предмет знецінення. Основними факторами, які враховує Група при визначенні знецінення фінансового активу, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави, за її наявності.

Нижче перелічені інші основні критерії, на підставі яких визначається наявність об'єктивних ознак збитку від знецінення:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата не може пояснюватись затримкою у роботі розрахункових систем;
- позичальник зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Групою фінансова інформація позичальника;
- ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації позичальника;
- платоспроможність позичальника погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність позичальника; та
- вартість застави суттєво зменшилась у результаті погіршення ситуації на ринку.

Для цілей колективної оцінки на предмет знецінення фінансові активи об'єднуються у групи на основі схожих характеристик кредитного ризику. Ці характеристики враховуються при визначенні очікуваних майбутніх грошових потоків для групи таких активів та є індикаторами спроможності дебітора сплатити суми заборгованості відповідно до умов договору по активах, що оцінюються.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, що колективно оцінюються на предмет знецінення, розраховуються на основі передбачених договорами грошових потоків від активів та досвіду керівництва стосовно того, якою мірою ці суми стануть простроченими в результаті

минулих збиткових подій і якою мірою такі прострочені суми можна буде відшкодувати. Попередній досвід коригується з урахуванням існуючих даних, що відображають вплив поточних умов, які не впливали на той період, на якому базується попередній досвід збитків, та вилучається вплив тих умов у попередньому періоді, які не існують на даний момент.

Якщо умови знеціненого фінансового активу, що обліковується за амортизованою вартістю, переглядаються або іншим чином змінюються внаслідок фінансових труднощів позичальника чи емітента, знецінення такого активу оцінюється із використанням ефективної процентної ставки, яка застосовувалася до зміни його умов. Після цього припиняється визнання фінансового активу, умови якого було переглянуто, і визнається новий актив за справедливою вартістю, але тільки якщо ризики та вигоди, пов'язані з даним активом, суттєво змінились. Це, як правило, підтверджується значною різницею приведеної вартості первинних та нових очікуваних потоків грошових коштів.

Збитки від знецінення визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу. Розрахунок поточної вартості оціночних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті звернення стягнення на предмет застави за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави, незалежно від ступеня ймовірності звернення стягнення на предмет застави.

Вплив зміни валютних курсів на суму резерву на знецінення визнається як збитки чи прибутки від знецінення активів.

Якщо у наступному періоді сума збитку від знецінення активу зменшується і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення (наприклад, через підвищення кредитного рейтингу дебітора), то визнаний раніше збиток від знецінення сторнується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у складі прибутку чи збитку за рік.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок відповідного резерву збитків від знецінення після завершення всіх необхідних процедур для відшкодування активу та після визначення остаточної суми збитку. Повернення раніше списаних сум кредитується на рахунок відповідного резерву збитків від знецінення у складі прибутку чи збитку за рік.

Заставне майно, що перейшло у власність Групи. Заставне майно, що перейшло у власність Групи – це фінансові та нефінансові активи, придбані Групою у розрахунок за простроченими кредитами. Первісне визнання цих активів відбувається за справедливою вартістю і вони включаються до складу основних засобів, інших фінансових активів, інвестиційної нерухомості або запасів у складі інших активів в залежності від виду та намірів Групи щодо стягнення цих активів, а у подальшому переоцінюються та обліковуються у відповідності до облікової політики для цих категорій активів.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Група бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі акредитиви та фінансові гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам. Фінансові гарантії та зобов'язання надати кредит спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання, крім зобов'язань надати кредити, якщо існує ймовірність того, що Група укладе конкретну кредитну угоду і не очікує реалізувати відповідний кредит протягом короткого періоду часу після його надання. Така комісія за надання кредиту відноситься на майбутні періоди та включається до складу балансової вартості кредиту при початковому визнанні. Станом на кінець кожного звітного періоду зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) неамортизованого залишку відповідної суми при початковому визнанні, та (ii) оціночних витрат, необхідних для погашення зобов'язання станом на кінець звітного періоду.

Якщо відносно нереалізованого зобов'язання періодично нараховуються комісійні, вони визнаються у складі доходу рівномірно протягом строку відповідного зобов'язання.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу. Ця класифікація включає інвестиційні цінні папери, які Група має намір утримувати протягом невизначеного часу і які можуть бути продані для покриття потреб ліквідності або внаслідок змін процентних ставок, курсу обміну або цін акцій. Група здійснює відповідну класифікацію інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу у момент їх придбання.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу обліковуються за справедливою вартістю. Процентні доходи, зароблені по боргових цінних паперах для подальшого продажу, обчислюються за методом ефективної процентної ставки та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік. Дивіденди по інструментах капіталу для подальшого продажу відображаються у складі прибутку чи збитку за рік в момент встановлення права Групи на одержання виплат і якщо існує ймовірність отримання дивідендів. Усі інші елементи зміни справедливої вартості відображаються у складі інших сукупних доходів до моменту списання інвестиції з балансу або її знецінення; у цей момент кумулятивний прибуток або збиток виключається зі складу інших сукупних доходів та відноситься на прибуток чи збиток за рік. Збитки від знецінення визнаються у складі прибутку чи збитку за рік по мірі їх виникнення в результаті однієї або кількох подій («збиткових подій»), що відбулися після початкового визнання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу. Значне або тривале зниження справедливої вартості дольового цінного паперу до рівня, нижчого за його первісну вартість, є свідченням того, що такий цінний папір знецінений. Накопичений збиток від знецінення, що оцінюється як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю мінус будь-який збиток від знецінення активу, раніше визнаний у складі прибутку чи збитку, вилучається з інших сукупних доходів та визнається у прибутку чи збитку за рік. Збитки від знецінення інструментів капіталу не сторнуються, і будь-які подальші доходи визнаються у складі інших сукупних доходів. Якщо в наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту для подальшого продажу збільшується і це збільшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення у прибутку чи збитку, то збиток від знецінення сторнується через прибуток чи збиток за рік.

Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення. В цю групу включені котируємі непохідні фінансові активи з фіксованими або визначеними виплатами та фіксованим строком погашення, які Група планує і може утримувати до погашення. Інвестиційні цінні папери не класифікуються як утримувані до погашення, якщо Група має право вимагати від емітента погашення або викуп цього інвестиційного паперу до настання строку погашення, так як право дострокового викупу суперечить наміру утримувати актив до погашення. Керівництво класифікує інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення, в момент первісного визнання та переглядає цю класифікацію на кінець кожного звітного періоду. Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення, відображені за амортизованою вартістю.

Приміщення та обладнання. Приміщення та обладнання обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та резерву на знецінення, якщо необхідно. Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

Станом на кінець кожного звітного періоду керівництво оцінює наявність ознак знецінення приміщень та обладнання. Якщо такі ознаки існують, керівництво розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість активу зменшується до його вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

Прибутки та збитки від вибуття активів, визначені як різниця між сумою надходжень від вибуття та балансовою вартістю активу, відносяться на прибуток чи збиток за рік у складі інших операційних доходів або витрат.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Амортизація. Амортизація на незавершене будівництво не нараховується. Амортизація інших об'єктів приміщень та обладнання розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

Приміщення	Строки експлуатації (у роках)
Транспортні засоби	20
Офісне та комп'ютерне обладнання	5-10
Вдосконалення орендованого майна	1-10

протягом строку оренди

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Група отримала би у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активів та строки їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються станом на кінець кожного звітного періоду.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Групи мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення. Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію конкретного програмного забезпечення. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Групою і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх здійснення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить 2-10 років.

Операційна оренда. У випадках, коли Група виступає орендарем в рамках договору оренди, за яким всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, переважно не передаються орендодавцем Групі, загальна сума орендних платежів відноситься на прибуток чи збиток за рік (орендні витрати) із використанням методу рівномірного списання протягом строку оренди.

Оренда, вбудована в інші договори, відокремлюється, якщо (а) виконання договору пов'язане з використанням конкретного активу або активів та (б) договір передбачає передачу права на використання активу.

Якщо активи передаються в оперативну оренду, орендні платежі, що підлягають отриманню, визнаються орендним доходом рівними частинами протягом строку оренди.

Заборгованість перед іншими банками. Заборгованість перед іншими банками обліковується з моменту надання Групою грошових коштів або інших активів банками-контрагентами. Заборгованість перед іншими банками обліковується за амортизованою вартістю. Якщо Група викупає власну заборгованість, зобов'язання виключається з консолідованого звіту про фінансовий стан, а різниця між балансовою вартістю зобов'язання та сплаченою сумою включається до складу прибутку чи збитку від погашення заборгованості.

Кошти клієнтів. Кошти клієнтів включають поточні рахунки та депозити та є непохідними фінансовими зобов'язаннями перед фізичними особами, державними або корпоративними клієнтами-юридичним особами та обліковуються за амортизованою вартістю.

Інші залучені кошти. Інші залучені кошти включають позикові кошти, отримані від банківських та небанківських фінансових організацій. Інші залучені кошти обліковуються за амортизованою вартістю.

Субординований борг. Субординований борг являє собою довгострокові угоди про надання позикових коштів, які, у випадку невиконання Групою своїх зобов'язань, будуть вторинними по відношенню до його основних боргових зобов'язань. Субординований борг обліковується за амортизованою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, включаючи валютні договори, процентні ф'ючерси, угоди про майбутню процентну ставку, валютні та процентні свопи, а також валютні і процентні опціони, відображаються за справедливою вартістю.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Група також укладає договори про надання кредитів, що підлягають взаємозаліку з банками-контрагентами з метою обміну валют. Незважаючи на те, що юридично такі кредити є окремими інструментами, вони об'єднуються і відображаються в обліку як один похідний фінансовий інструмент (валютний своп) на нетто основі в тих випадках, коли (i) ці кредити надані та прийняті в один і той же час і взаємно обумовлені, (ii) вони укладені з одним і тим же контрагентом, (iii) вони відносяться до одного і того ж ризику і (iv) відсутня явна бізнес-мета, яка обумовить структурування операцій окремо, яка не могла б бути досягнута шляхом здійснення однієї операції.

Всі похідні інструменти відображаються як активи, якщо справедлива вартість даних інструментів є позитивною, і як зобов'язання, якщо їх справедлива вартість є негативною. Зміни справедливої вартості похідних інструментів включаються в прибуток або збиток за рік (доходи за вирахуванням витрат за похідними фінансовими інструментами). Група не застосовує облік хеджування.

Деякі похідні інструменти, вбудовані в інші фінансові інструменти, виділяються з основного договору, якщо їх ризики і економічні характеристики не знаходяться в тісному зв'язку з ризиками та економічними характеристиками основного договору.

Податок на прибуток. У цій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на кінець звітного періоду. Витрати чи кредит з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в інших сукупних доходах або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитку за поточний та попередні періоди.

Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей консолідованої фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітного періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує ймовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці. Відстрочені податкові зобов'язання визнаються в повній мірі.

Невизначені податкові позиції. Керівництво оцінює невизначені податкові позиції Групи станом на кінець кожного звітного періоду. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою ймовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Групою податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на кінець звітного періоду, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Невизначені податкові позиції, а також санкції щодо податку на прибуток (штрафи, пені) відображаються у складі передплати або зобов'язання з поточного податку на прибуток; пов'язані з їх визнанням витрати відображаються у консолідованому звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи у складі податку на прибуток.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання станом на кінець звітного періоду.

Резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у консолідованій фінансовій звітності, коли Група має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що для погашення такого зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

Акціонерний капітал. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків.

У разі викупу акцій, визнаних в якості власних коштів, вказана сума, включаючи витрати, безпосередньо пов'язані з даним випуском, відображається за вирахуванням оподаткування як зменшення власних коштів.

Викуплені акції класифікуються як власні акції, викуплені у акціонерів, і відображаються як зменшення загальної величини власного капіталу. Сума, виручена в результаті подальшого продажу або повторного розміщення власних викуплених акцій, визнається як збільшення власних коштів, а прибуток або збиток, що виникають в результаті даної операції, включаються до складу (виключаються зі складу) нерозподіленого прибутку. Сума перевищення справедливої вартості отриманих коштів над номінальною вартістю частки акціонерів відображається як емісійний дохід.

Дивіденди. Дивіденди показуються у складі капіталу в періоді, в якому вони були оголошені. Будь-які дивіденди, оголошені після закінчення звітного періоду, але до ухвалення фінансової звітності до випуску, описуються у Примітці «Події після закінчення звітного періоду». Розподіл прибутку та його використання іншим чином відбувається на основі бухгалтерської звітності Групи. В українському законодавстві основою розподілу визначено нерозподілений прибуток.

Визнання доходів та витрат. Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами обліковуються відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають платежі, отримані або сплачені Групою у зв'язку із формуванням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку чи облік гарантій або застави, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою). Комісійна винагорода за випуск зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримана Групою, є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, якщо існує імовірність того, що Група укладе конкретний кредитний договір та не планує реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання. Група не відносить зобов'язання із надання кредитів до фінансових зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю через фінансовий результат.

Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою Групи є валюта первинного економічного середовища, в якому працює Група. Функціональною валютою і валютою подання Групи є національна валюта України – гривня.

Монетарні активи та зобов'язання перераховуються у функціональну валюту Групи за офіційним обмінним курсом НБУ станом на кінець кожного відповідного звітного періоду. Прибутки та збитки, що виникають у результаті розрахунків по операціях в іноземній валюті та перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту Групи за офіційним обмінним курсом НБУ на кінець року, відображаються у складі прибутку чи збитку за рік (як прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти). Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, у тому числі інвестиції в інструменти капіталу, перераховуються за курсами обміну на дату визначення справедливої вартості.

Вплив змін курсів обміну на немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю в іноземній валюті, обліковується у складі прибутків чи збитків від зміни справедливої вартості.

Станом на 31 грудня 2017 року основні встановлені НБУ курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими: 1 долар США = 28,067223 гривень (у 2016 році – 27,190858 гривень) та 1 євро = 33,495424 гривні (у 2016 році – 28,422604).

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до консолідованого звіту про фінансовий стан лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями. При цьому право на взаємозалік (а) не повинне залежати від майбутніх подій та (б) повинне мати юридичну силу в усіх наступних обставинах: у ході ведення звичайної комерційної діяльності, (ii) у разі невиконання зобов'язань за платежами (подія дефолту) та (iii) у випадку неплатоспроможності чи банкрутства.

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Групи. У Групи відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів за планом із встановленими внесками відповідно до законодавства.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Представлення консолідованого звіту про фінансовий стан за порядком ліквідності. Група не має чітко визначеного робочого циклу і не розкриває окремо короткострокові та довгострокові активи та зобов'язання у консолідованому звіті про фінансовий стан. Натомість, активи та зобов'язання представлені у порядку їхньої ліквідності. У поданій нижче таблиці представлена інформація по кожній статті консолідованого звіту про фінансовий стан, яка поєднує суми, що, як очікується, будуть погашені або врегульовані до та після закінчення дванадцяти місяців після звітного періоду.

	31 грудня 2017 р.			31 грудня 2016 р.		
	Суми, що, як очікується, будуть погашені чи врегульовані		Всього	Суми, що, як очікується, будуть погашені чи врегульовані		Всього
	До закінчення 12 місяців після звітного періоду	Після закінчення 12 місяців після звітного періоду		До закінчення 12 місяців після звітного періоду	Після закінчення 12 місяців після звітного періоду	
<i>У тисячах гривень</i>						
АКТИВИ						
Грошові кошти та їх еквіваленти	598 319	-	598 319	662 471	-	662 471
Залишки на рахунках у Національному банку України	514 404	-	514 404	291 375	-	291 375
Заборгованість інших банків	643 069	-	643 069	1 120 909	-	1 120 909
Кредити та аванси клієнтам	5 048 014	519 932	5 567 946	4 504 505	340 628	4 845 133
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	803 080	-	803 080	632 403	-	632 403
Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення	27 457	-	27 457	-	-	-
Передплата за податком на прибуток	54	-	54	-	-	-
Відстрочений податковий актив	-	3 571	3 571	-	-	-
Приміщення, обладнання та нематеріальні активи	-	68 726	68 726	-	69 578	69 578
Гудвіл	-	18 429	18 429	-	18 429	18 429
Інші фінансові та нефінансові активи	38 690	180 008	218 698	36 887	121 801	158 688
ВСЬОГО АКТИВІВ	7 673 087	790 666	8 463 753	7 248 550	550 436	7 798 986
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ						
Заборгованість перед іншими банками	707 147	-	707 147	724 671	127 901	852 572
Поточні рахунки	4 564 231	19 425	4 583 656	3 800 622	384 397	4 185 019
Депозити	1 944 511	215 892	2 160 403	1 848 114	180 790	2 028 904
Інші залучені кошти	15 393	214 344	229 737	41 367	-	41 367
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	51 619	-	51 619	41 035	-	41 035
Поточні зобов'язання за податком на прибуток	8 785	-	8 785	3 724	-	3 724
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	-	-	-	48	-	48
Субординований борг	308	49 861	50 169	297	50 108	50 405
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	7 291 993	499 522	7 791 516	6 459 878	743 196	7 203 074

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Група використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, визнані у консолідованій фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно переглядаються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у консолідованій фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики (продовження)

Гудвіл. Група регулярно аналізує гудвіл для оцінки знецінення. Станом на 31 грудня 2017 року гудвіл визнаний в сумі 18 429 тисяч гривень (2016 рік: 18 429 тисяч гривень). З огляду на прибуткову діяльність Банку в 2017 році, керівництво Групи вважає, що ознаки потенційного знецінення гудвілу відсутні.

Збитки від знецінення кредитів та авансів. Група застосовує наступний підхід до оцінки кредитного ризику. Група регулярно аналізує свої кредитні портфелі для оцінки знецінення. При визначенні того, чи необхідно відобразити збиток від знецінення у складі прибутку чи збитку за рік, Група використовує припущення щодо наявності даних, які вказують на зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від кредитного портфеля, яке можна виміряти до того, як це зменшення можна зіставити з конкретним активом у цьому портфелі. Такі ознаки включають існуючі дані, що вказують на негативні зміни платоспроможності позичальників, що входять до складу групи, або національних чи місцевих економічних умов, що співвідносяться з дефолтами по активах у групі. Керівництво використовує оцінки, які базуються на попередньому досвіді збитків для активів із характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, подібними до даних у портфелі, при визначенні майбутніх грошових потоків.

Методологія та припущення, що використовуються для оцінки як строків, так і сум майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються для зменшення будь-якої різниці між оцінкою збитків та фактичним досвідом збитків.

На кожну звітну дату Група оцінює наявність об'єктивних ознак знецінення всіх кредитів, які вважаються окремими значними кредитами, на індивідуальній основі. За наявності об'єктивних ознак знецінення кредитів, збитки від їх знецінення визначаються з урахуванням таких факторів:

- ефективність моделі ведення бізнесу позичальника та його спроможність вести успішну комерційну діяльність при виникненні фінансових труднощів, а також генерувати достатні грошові потоки для обслуговування своїх боргових зобов'язань;
- сума та строки очікуваних надходжень за кредитами та відшкодування кредитів;
- вартість реалізації забезпечення (чи інші засоби покриття кредитного ризику) та ймовірність успішного переходу права на забезпечення до Групи.

Колективна оцінка на предмет знецінення ґрунтується на статистичному аналізі тенденцій дефолту в минулому. При розрахунку відповідної суми резерву на знецінення кредитів для покриття понесених збитків також оцінюються інші історичні дані та поточні економічні умови.

Зміни у підході до колективної (портфельної) оцінки кредитів можуть мати вплив на суми загального резерву на знецінення кредитів. Збільшення ставок портфельних резервів на 10% призвело б до збільшення суми резерву на знецінення кредитів на 31 грудня 2017 року на 606 тисяч гривень (2016 рік: на 183 тисячі гривень). Резерви на знецінення окремих значних кредитів визначені на підставі оцінки дисконтованих майбутніх грошових потоків від окремих кредитів з урахуванням їх погашення та реалізації будь-яких активів, наданих у заставу як забезпечення кредитів. Збільшення або зменшення фактичних майбутніх грошових потоків від окремих значних кредитів на 10% внаслідок можливих відмінностей у сумах та строках грошових потоків призвело б до зменшення резерву збитків від знецінення кредитів на 55 812 тисяч гривень (на 31 грудня 2016 року – на 42 041 тисячі гривень) або збільшення резерву збитків від знецінення кредитів на 56 103 тисячі гривень (на 31 грудня 2016 року – на 43 106 тисяч гривень), відповідно.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень. Див. Примітку 28.

Початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Група здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій з пов'язаними сторонами описані у Примітці 32.

5 Прийняття нових або переглянутих стандартів та тлумачень

Змінени МСФЗ та тлумачення, які набрали чинності та були прийняті до застосування у 2017 році і які не мали суттєвого впливу на показники діяльності та фінансовий стан Групи:

- Поправки до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» – Ініціатива щодо розкриття інформації;
- Поправки до МСБО 12 «Податок на прибуток» – Визнання відстрочених податкових активів стосовно нереалізованих збитків;
- Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2014-2016 років.

Прийняття до застосування стандартів та поправок до стандартів не завдало жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Групи, відображені у консолідованій фінансовій звітності, і не призвели до будь-яких змін в обліковій політиці Групи та сумах, відображених за поточний або попередні роки.

6 Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та тлумачення, що є обов'язковими для застосування Групою у річних періодах, починаючи з 1 січня 2018 року та пізніших періодах. Група не застосовувала ці стандарти та тлумачення до початку їх обов'язкового застосування.

Стандарти/тлумачення	Набувають чинності для річних облікових періодів, які починаються на або після
МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»	1 січня 2018 року
МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами» (та відповідні роз'яснення)	1 січня 2018 року
МСФЗ 16 «Оренда»	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 2 «Платіж на основі акцій» – Класифікація та оцінка операцій платежів на основі акцій	1 січня 2018 року
Поправки до МСФЗ 4 «Страхові договори» – Застосування МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» стосовно МСФЗ 4 «Страхові договори»	1 січня 2018 року
Поправки до МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність» і МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані та спільні підприємства» – Продаж або розподіл активів між інвестором та його асоційованим чи спільним підприємством	Дата набуття чинності не визначена
МСФЗ 17 «Договори страхування»- він замінить МСФЗ 4 «Страхові договори»	1 січня 2021 року
КТ МСФЗ 22 «Операції в іноземних валютах та виплата авансу»	1 січня 2018 року
КТ МСФЗ 23 «Невизначеність відносно податкової позиції»	1 січня 2019 року
Поправки до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» – Характеристики передоплати із негативною компенсацією	1 січня 2019 року
Поправки МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані організації та спільні підприємства» пояснення того, що рішення оцінювати об'єкти інвестиції за справедливою вартістю через прибуток чи збиток повинно застосовуватися окремо до кожної інвестиції	1 січня 2019 року
Поправки до МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» – Передавання об'єктів інвестиційної нерухомості	1 січня 2018 року
Щорічні вдосконалення до МСФЗ за період 2014 – 2016 років	1 січня 2018 року
Щорічні вдосконалення МСФЗ за період 2015 –2017 років	1 січня 2019 року

МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» застосовується щодо класифікації та оцінки фінансових активів і зобов'язань, обліку хеджування, знецінення фінансових активів і припинення визнання фінансових інструментів.

МСФЗ 9, випущений у листопаді 2009 року, увів нові вимоги щодо класифікації та оцінки фінансових активів. У жовтні 2010 року до МСФЗ 9 унесені поправки та включені нові вимоги щодо класифікації та оцінки фінансових зобов'язань і припинення визнання фінансових інструментів, а у листопаді 2013 року випущено нові вимоги щодо обліку хеджування. У липні 2014 року Рада з МСФЗ випустила остаточний варіант МСФЗ 9, у якому вводяться вимоги щодо обліку знецінення фінансових активів, а також деякі зміни вимог щодо класифікації та оцінки фінансових активів. МСФЗ 9 замінить чинний стандарт МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Відповідно до ключових вимог МСФЗ 9:

Класифікація та оцінка фінансових активів. Фінансові активи класифікуються залежно від бізнес-моделі, у рамках якої вони утримуються, та характеристик потоків грошових коштів, передбачених договором. Зокрема, боргові інструменти, які утримуються в рамках бізнес-моделі, метою якої є отримання грошових потоків, передбачених договором, і такі грошові потоки включають тільки виплату основної суми та процентів, як правило, оцінюються за амортизованою вартістю після первинного визнання. Версія МСФЗ 9, випущена у 2014 році, вводить категорію інструментів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, для боргових інструментів, що утримуються в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як отриманням грошових коштів, передбачених договором, так і шляхом продажу фінансових активів, разом з тим грошові потоки, передбачені договором, включають тільки виплату основної суми та процентів за нею. Такі інструменти оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Усі інші боргові інструменти та дольові цінні папери оцінюються за справедливою вартістю. Крім того, згідно з МСФЗ 9 підприємства можуть зробити вибір, який не підлягає відміні, обліковувати наступні зміни в справедливій вартості дольового інструменту (не призначеного для торгівлі) у складі іншого сукупного доходу, і лише дохід від дивідендів – у складі прибутків та збитків.

Класифікація та оцінка фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання класифікуються аналогічно до вимог МСБО 39, проте є відмінності у вимогах до оцінки власного кредитного ризику організації. МСФЗ 9 вимагає, щоб сума зміни справедливої вартості фінансового зобов'язання, пов'язана зі зміною кредитного ризику цього зобов'язання, визнавалася в іншому сукупному доході, тільки якщо визнання впливу зміни кредитного ризику зобов'язання в складі іншого сукупного доходу не призводить до виникнення чи збільшення облікового дисбалансу в прибутку чи збитку. Зміни справедливої вартості, пов'язані з кредитним ризиком фінансового зобов'язання, надалі не перекласифікуються до прибутку чи збитку.

Знецінення. Версія МСФЗ 9, випущена у 2014 році, вводить модель на основі очікуваних кредитних збитків для оцінки знецінення фінансових активів взамін моделі понесених кредитних збитків, яка передбачена МСБО 39. Відповідно до моделі очікуваних кредитних збитків організації визнають очікувані кредитні збитки та їх зміни на кожну звітну дату, відображаючи зміни кредитного ризику від дати первинного визнання. Іншими словами, для відображення кредитних збитків не є обов'язковим настання події, яка свідчить про знецінення.

Облік хеджування. Уводиться нова модель обліку хеджування, метою якої є тісніше пов'язати облік хеджування з діями керівництва з управління ризиками під час хеджування фінансових та нефінансових статей. Відповідно до МСФЗ 9 розширено перелік операцій, до яких дозволяється застосовувати облік хеджування, зокрема, з'явилися нові інструменти, які можна визначити як інструменти хеджування, крім того, компоненти ризику нефінансових статей можуть відтепер бути кваліфіковані як статті, що хеджуються. Крім того, оцінка ефективності хеджування замінена на принцип економічних відносин між об'єктом та інструментом хеджування. Ретроспективна оцінка хеджування більше не вимагається. Крім того, уведено розширені вимоги до розкриття інформації щодо діяльності організації з управління ризиками.

Припинення визнання. Вимоги до припинення визнання фінансових активів та зобов'язань суттєво не змінилися порівняно з МСБО 39.

На основі аналізу фінансових активів та фінансових зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2017 року і фактів та обставин, які існують на цю дату, усі суттєві фінансові активи та фінансові зобов'язання будуть продовжувати оцінюватись на тій самій основі, що наразі прийнята до застосування згідно з МСБО 39.

Програма впровадження МСФЗ 9 у Групі знаходиться на фінальному етапі тестування методології моделювання параметрів ризиків згідно з МСФЗ 9.

Група визнаватиме резерви на покриття збитків для очікуваних кредитних збитків щодо таких фінансових інструментів, які не оцінюються за справедливою вартістю, із відображення переоцінки у складі прибутку або збитку:

- Заборгованість інших банків;
- Кредити та аванси клієнтам;
- Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу;
- Цінні папери, утримувані до погашення;
- Інші фінансові активи.

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

За виключенням придбаних або створених фінансових активів, які зазнали зменшення корисності внаслідок дії кредитного ризику (РОСІ), очікувані кредитні збитки будуть оцінюватись із використання резерву на покриття збитків у сумі, яка дорівнює:

- очікуваним кредитним збиткам на період у 12 місяців, тобто очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії фінансових інструментів, які виникають із подій дефолту фінансових інструментів, які можливі протягом 12 місяців після звітної дати (іменуються як Етап 1); або
- очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії фінансових інструментів, тобто очікуваним кредитним збиткам на весь строк дії фінансових інструментів, які виникають із усіх можливих подій дефолту протягом строку дії фінансових інструментів (іменуються як Етап 2 та Етап 3).

Резерв на покриття збитків за очікуваними кредитними збитками на весь строк дії фінансових інструментів вимагатиметься для фінансових інструментів тоді, коли кредитний ризик за цими фінансовими інструментами суттєво збільшився з моменту первісного визнання. Для всіх інших фінансових інструментів очікувані кредитні збитки оцінюватимуться у сумі, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам на період у 12 місяців.

Для включення прогнозованої макроекономічної інформації в оцінку очікуваних кредитних збитків Група аналізуватиме залежність від дефолту за макроекономічними змінними величинами, такими як валовий внутрішній продукт, рівень інфляції, рівень безробіття, ціни на нерухомість та валютний індекс.

Група почне застосування МСФЗ 9, випущеного в липні 2014 року, з 1 січня 2018 року. На підставі результатів попередньої оцінки, завершеної на поточний момент, керівництво Групи очікує, що основного впливу від застосування стандарту зазнають резерви на знецінення кредитів та авансів клієнтам. Віддак, у результаті застосування вимог стандарту в частині зменшення корисності резерви на знецінення кредитів та авансів клієнтам станом на 1 січня 2018 року зміняться у діапазоні від 6% до 9%. Наведена вище оцінка є попередньою, оскільки перехід на новий стандарт ще не повністю завершено. Фактичний вплив застосування МСФЗ 9 на 1 січня 2018 року може змінитися, оскільки нові положення облікової політики та застосовувані припущення, судження і методи оцінки можуть змінюватися до тих пір, поки Група не завершить процес підготовки своєї першої консолідованої фінансової звітності, що включає дату першого застосування.

МСФЗ 15 «Виручка за контрактами з клієнтами». У травні 2014 року був випущений МСФЗ 15, який установлює єдину комплексну модель обліку виручки за договорами з клієнтами. МСФЗ 15 замінить усі діючі стандарти з визнання виручки, уключаючи МСБО 18 «Дохід», МСБО 11 «Договори на будівництво» та відповідні інтерпретації.

Ключовий принцип МСФЗ 15 у тому, що організація повинна визнавати виручку у момент або під час передавання обіцяних товарів чи послуг клієнтам у сумі, що відповідає очікуваній винагороді, в обмін на товари і послуги. Зокрема, стандарт пропонує застосовувати єдину модель, що складається з п'яти етапів, для всіх договорів з клієнтами.

П'ять етапів моделі включають таке:

- ідентифікацію договору з клієнтом;
- ідентифікацію зобов'язань виконавця згідно з договором;
- визначення вартості угоди;
- розподіл вартості угоди на зобов'язання виконавця;
- визнання виручки в момент або протягом виконання зобов'язання виконавцем.

Відповідно до МСФЗ 15 організація визнає виручку в міру того, як виконується зобов'язання виконавця, тобто коли контроль за товарами чи послугами, складовими зобов'язання виконавця, переходить до клієнта. Стандарт вводить більш чіткі вказівки з таких питань обліку, як момент визнання виручки, облік змінної винагороди, витрати, пов'язані з укладанням і виконанням договорів, тощо. Крім цього, вводяться нові вимоги щодо розкриття інформації.

МСФЗ 16 «Оренда» (набирає чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2019 року, можливе дострокове застосування). МСФЗ 16 визначає яким чином суб'єкт, що готує звітність, визнаватиме, оцінюватиме, подаватиме та розкриватиме оренду. Стандарт визначає єдину модель обліку оренди, яка вимагає, щоб орендар визнавав активи та зобов'язання за всіма договорами оренди, крім тих, строк яких 12 місяців чи менше, або вартість відповідного активу є незначною. Орендодавець продовжує класифікувати договори оренди як операційну чи фінансову оренду, а облік, який МСФЗ 16 визначає для орендодавця, суттєво не відрізняється від попереднього стандарту, МСБО 17.

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Група знаходиться в процесі оцінки впливу застосування даного стандарту за договорами оренди, за якими Група виступає орендарем.

КТ МСФЗ 22 «Операції в іноземних валютах та виплата авансу». Надається роз'яснення стосовно того, якщо підприємство виплачує або отримує компенсацію авансом в іноземній валюті, то датою операції для визначення курсу обміну валют, яка має використовуватися на момент первісного визнання відповідного активу, витрат або доходів, є дата виплати компенсації авансом, тобто коли були визнані передоплата або зобов'язання стосовно доходів, отриманих авансом. Якщо є більше одного авансового платежу або надходження, то необхідно визначити дату операції для кожної виплати або надходження авансової компенсації. Підприємства можуть застосувати поправки або ретроспективно, або перспективно.

КТ МСФЗ 23 «Невизначеність стосовно порядку стягнення податків на прибуток». Тлумачення КТ МСФЗ 23 встановлює способи визначення облікової податкової позиції у випадках, коли існує невизначеність стосовно порядку стягнення податків. Тлумачення вимагає, щоб підприємство:

- визначало, чи проводиться оцінка непевних податкових позицій окремо або групою; та
- оцінювало, чи існує вірогідність прийняття відповідним податковим органом непевного податкового порядку стягнення податків, використаного, або запропонованого до використання, підприємством у своїх податкових деклараціях:
 - якщо так, підприємство повинне узгодити свою облікову податкову позицію відповідно до порядку стягнення податків, використаного, або запропонованого до використання, у своїх податкових деклараціях;
 - якщо ні, підприємство повинне відобразити вплив від цієї невизначеності під час визначення своєї облікової податкової позиції.

Тлумачення набуває чинності для річних періодів, які починаються на або після 1 січня 2019 року, причому дозволяється дострокове застосування. Підприємства можуть застосовувати це тлумачення або повністю ретроспективно (якщо це можливо без використання ретроспективного підходу), або застосовувати модифікований ретроспективний підхід без перерахування порівняльних даних.

Поправки до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» – Характеристики дострокового погашення із негативною компенсацією. Обмежені поправки виправляють непередбачуваний наслідок, який виник у результаті запровадження поняття «достатня додаткова компенсація». Поправки дозволяють, щоб фінансові активи із правом дострокового погашення, які можуть призвести до того, що власник опціону отримує компенсацію за дострокове погашення, відповідали умовам погашення тільки основної суми та відсотків (SPPI), якщо виконуються визначені критерії.

Окрім того, Рада з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку розглянула облік фінансових зобов'язань, в які вносяться зміни або які обмінюються, який не призводить до припинення визнання, і, як результат, додала два параграфи до підстави для висновку із цього питання. У цих двох параграфах Рада доходить висновку, що облік у таких випадках є таким самим, що й для зміни фінансового активу. Якщо валова балансова вартість змінюється, то це призведе до негайного відображення прибутку або збитку у складі прибутку або збитку.

Поправки застосовуються ретроспективно стосовно річних звітних періодів, які починаються на або після 1 січня 2019 року. Дозволяється дострокове застосування. Існують спеціальні перехідні положення у залежності від того, коли вперше застосовуються ці поправки стосовно першого застосування МСФЗ 9.

Поправки до МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» – Переведення об'єктів інвестиційної нерухомості. Поправки призначені для роз'яснення того, що підприємство може змінювати класифікацію об'єктів нерухомості із/у інвестиційну нерухомість лише тоді, і тільки тоді, коли існують свідчення того, що відбулася зміна у використанні нерухомості. Поправки підкреслюють, що зміна лише в намірах керівництва не буде достатньою для здійснення такого переведення об'єкта нерухомості. Стандарт містить перелік обставин, які свідчать про зміни у використанні, який сприймається деякими особами як повний, але в поправках дається роз'яснення, що вони наводяться лише як приклади. Підприємства можуть застосовувати поправки або ретроспективно (якщо це можна робити без використання інформації, яка з'являється пізніше), або перспективно.

За оцінками керівництва Групи прийняття до застосування вищезазначених стандартів в майбутніх періодах не матиме суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність.

7 Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти Групи та їх еквіваленти для цілей підготовки консолідованого звіту про рух грошових коштів становили:

У тисячах гривень	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Грошові кошти та їх еквіваленти	598 319	662 471
Залишки на рахунках у Національному банку України (Примітка 8)	514 404	291 375
Кореспондентські рахунки в інших банках (Примітка 9)	642 616	1 111 545
Мінус: обов'язкові резерви (Примітка 8)	-	(127 860)
Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей підготовки звіту про рух грошових коштів	1 755 339	1 937 531

8 Залишки на рахунках у Національному банку України

На 31 грудня 2017 року сума обов'язкового резерву в НБУ розраховується як проста середня величина протягом відповідного періоду визначення резервної бази і повинна утримуватися на рівні від 3 до 6,5 процентів (у 2016 році – від 3 до 6,5 процентів) від певних зобов'язань Банку. Відповідно, сума цього залишку може змінюватися з дня на день.

Для покриття обов'язкових резервів Група може зараховувати залишок на кореспондентському рахунку в Національному банку України. Залишок обов'язкового резерву Групи в НБУ на 31 грудня 2017 року відсутній (на 31 грудня 2016 року – 127 860 тисяч гривень).

9 Заборгованість інших банків

У тисячах гривень	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Кореспондентські рахунки в інших банках	642 678	1 111 607
Строкові розміщення коштів в інших банках	453	9 364
За вирахуванням резерву на знецінення	(62)	(62)
Всього заборгованості інших банків	643 069	1 120 909

Заборгованість інших банків є незабезпеченою. Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

У тисячах гривень	Кореспондентські рахунки в інших банках	Строкові розміщення коштів в інших банках	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
Рейтинг від AA- до AA+	471 600	-	471 600
Рейтинг від BB- до BBB+	164 120	100	164 220
Не мають рейтингу	6 949	300	7 249
Всього не прострочених та не знецінених	642 669	400	643 069
<i>Індивідуально знецінені (валова сума)</i>			
- прострочені понад 360 днів	62	-	62
Всього індивідуально знецінених (валова сума)	62	-	62
Резерв на знецінення	(62)	-	(62)
Всього заборгованості інших банків	642 669	400	643 069

9 Заборгованість інших банків (продовження)

Кредитні рейтинги базуються на рейтингах міжнародної рейтингової агенції Standard & Poor's, за умови їх наявності, або на рейтингах міжнародних рейтингових агенцій Fitch та Moody's, трансформованих до найближчого еквівалента за шкалою рейтингів Standard & Poor's.

Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2016 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кореспондентські рахунки в інших банках	Строкові розміщення коштів в інших банках	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
Рейтинг від AA- до AA+	698 066	-	698 066
Рейтинг від BB- до BBB+	343 837	7 699	351 536
Не мають рейтингу	69 642	1 665	71 307
Всього не прострочених та не знецінених	1 111 545	9 364	1 120 909
<i>Індивідуально знецінені (валова сума)</i>			
- прострочені понад 360 днів	62	-	62
Всього індивідуально знецінених (валова сума)	62	-	62
Резерв на знецінення	(62)	-	(62)
Всього заборгованості інших банків	1 111 545	9 364	1 120 909

На 31 грудня 2017 року Група розмістила кошти на рахунках у 5 банках-контрагентах (у 2016 році – у 5 банках-контрагентах) на 635 797 тисяч гривень (у 2016 році – 1 106 933 тисячі гривень), що становить 99% заборгованості інших банків (у 2016 році – 99%).

Аналіз заборгованості інших банків за процентними ставками поданий у Примітці 26.

10 Кредити та аванси клієнтам

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Кредити юридичним особам	5 775 887	5 016 541
Кредити фізичним особам:		
- споживчі кредити	8 955	8 984
- кредити за кредитними картами	14 838	11 908
- іпотечні кредити	15 087	15 977
- кредити на придбання автомобіля	1 018	1 280
Всього кредитів та авансів клієнтам до знецінення	5 815 785	5 054 690
Мінус: резерв на знецінення кредитів	(247 839)	(209 556)
Всього кредитів та авансів клієнтам	5 567 946	4 845 134

Банківська група у складі ПАТ «БАНК ВОСТОК» та ПАТ «ВЕРМОНТ»
Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2017 року

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

У 2017 році у сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2017 р.	198 506	18	382	10 649	1	209 556
Резерв* на знецінення протягом року	66 318	40	389	312	408	67 467
Суми, списані протягом року як безнадійні	(29 003)	-	(181)	-	-	(29 184)
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2017 р.	235 821	58	590	10 961	409	247 839

* Резерв під знецінення протягом 2017 року відрізняється від суми, представленої в консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за рік, у зв'язку з відшкодуванням кредитів, раніше списаних як безнадійні в розмірі 14 тисяч гривень, яке було відображено безпосередньо у рядку резервів у консолідованому звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід за рік.

У 2016 році у сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
<i>У тисячах гривень</i>						
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2016 р.	159 425	53	305	173	9	159 965
Резерв / (зменшення резерву) на знецінення протягом року	74 235	10	178	10 501	(8)	84 916
Суми, списані протягом року як безнадійні	(33 226)	(45)	(101)	(25)	-	(33 397)
Вивільнення дисконту за знеціненими кредитами	(1 928)	-	-	-	-	(1 928)
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2016 р.	198 506	18	382	10 649	1	209 556

Концентрація ризиків у кредитному портфелі за галузями економіки є такою:

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2017 року		31 грудня 2016 року	
	Сума	%	Сума	%
Торгівля	2 799 047	48	2 738 467	54
Транспорт та зв'язок	994 663	17	353 161	7
Промисловість	638 738	11	493 903	10
Сільське господарство, рибальство та харчова промисловість	563 189	10	738 058	14
Будівництво та операції з нерухомістю	448 043	8	487 516	9
Фінансові та інвестиційні операції	133 908	2	129 163	3
Кредити фізичним особам	39 898	1	38 149	1
Інші послуги	198 299	3	76 273	2
Всього кредитів і авансів клієнтам (до знецінення)	5 815 785	100	5 054 690	100

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

На 31 грудня 2017 року загальна сума кредитів виданих 10 найбільшим позичальникам Групи (у 2016 році – 10 позичальникам) становила 1 906 768 тисяч гривень (у 2016 році – 1 694 557 тисяч гривень) або 34.2% від загальної суми кредитного портфеля (у 2016 році – 34.9%). При цьому станом на 31 грудня 2017 року сума кредитів 10 найбільшим позичальникам Групи була частково забезпечена заставою майнових прав на депозити у сумі 756 806 тисяч гривень (у 2016 році – 729 658 тисяч гривень).

Нижче подано інформацію про забезпечення кредитів станом на 31 грудня 2017 року:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Незабезпечені кредити	542 976	2 878	14 610	-	46	560 510
Кредити, забезпечені:	-	-	-	-	-	-
- об'єктами житлової нерухомості	110 999	5 664	-	3 991	333	120 987
- іншими об'єктами нерухомості	2 182 811	40	-	11 096	-	2 193 947
- грошовими депозитами (Примітка 16)	940 745	16	228	-	-	940 979
- іншими активами	1 998 366	357	-	-	639	1 999 362
Всього кредитів та авансів клієнтам	5 775 887	8 955	14 838	15 087	1 018	5 815 785

Статті у таблицях показані за балансовою вартістю кредитів чи прийнятого забезпечення, залежно від того, яка з них менше; залишок суми віднесений на незабезпечені кредити. Балансова вартість кредитів була розподілена з урахуванням ліквідності активів, прийнятих в якості забезпечення.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості протягом звітного періоду була розрахована шляхом проведення незалежної експертної оцінки суб'єктами оціночної діяльності. Категорія «Інші активи» включає наступні види забезпечення: товари в обороті, інше рухоме майно та інші майнові права.

Інформація про забезпечення кредитів на 31 грудня 2016 року:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Незабезпечені кредити	534 349	1 651	11 671	-	10	547 681
Кредити, забезпечені:	-	-	-	-	-	-
- об'єктами житлової нерухомості	90 263	5 038	-	5 104	-	100 405
- іншими об'єктами нерухомості	1 657 282	828	-	10 873	-	1 668 983
- грошовими депозитами (Примітка 16)	1 055 277	1 467	237	-	-	1 056 981
- іншими активами	1 679 370	-	-	-	1 270	1 680 640
Всього кредитів та авансів клієнтам	5 016 541	8 984	11 908	15 977	1 280	5 054 690

Група застосувала методику розрахунку резервів щодо кредитного портфеля відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і створила резерви на покриття збитків від знецінення кредитів, які були понесені, але які ще не були конкретно зіставлені з будь-яким окремим кредитом у кредитному портфелі до звітної дати.

Політика Групи передбачає віднесення кожного кредиту до категорії не прострочених та не знецінених, поки не буде отримане об'єктивне свідчення того, що кредит є знеціненим. Загальна сума резервів на знецінення кредитів може перевищувати загальну суму індивідуально знецінених кредитів у зв'язку із застосуванням цієї політики та методики визначення знецінення кредитів на колективній основі.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Група регулярно проводить оцінку якості кредитів на предмет виявлення ознак знецінення, у тому числі використовуючи професійні судження. Під ознаками знецінення розуміються одна або декілька збиткових подій, що відбулися після первісного визнання активу та негативно впливають на величини та строки попередньо оцінених грошових потоків. Основними факторами, які враховує Група при визначенні знецінення кредиту, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави, за її наявності. На цій підставі Групою поданий нижче аналіз за строками прострочення за кредитами, які в індивідуальному порядку були визначені як знецінені.

Прострочені, але не знецінені кредити – це передусім забезпечені заставою кредити, справедлива вартість забезпечення яких покриває прострочені проценти та виплати основної суми. Суми, обліковані як прострочені, але не знецінені, являють собою весь залишок за такими кредитами, а не лише прострочені суми окремих платежів.

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Не прострочені та не знецінені						
- Кредити підприємствам із незначною чутливістю до валютного ризику	2 509 747	-	-	-	-	2 509 747
- Кредити підприємствам із значною чутливістю до валютного ризику	2 417 361	-	-	-	-	2 417 361
- Кредити фізичним особам із незначною чутливістю до валютного ризику	-	8 883	13 927	785	610	24 205
Всього не прострочених та не знецінених	4 927 108	8 883	13 927	785	610	4 951 313
Прострочені та не знецінені						
- прострочені менше ніж 31 день	66 341	28	317	-	-	66 686
- прострочені від 31 до 90 днів	-	-	182	-	-	182
- прострочені від 91 до 180 днів	-	44	85	-	408	537
- прострочені від 181 до 360 днів	-	-	145	-	-	145
- прострочені більше 360 днів	-	-	182	-	-	182
Всього кредитів, прострочених та не знецінених	66 341	72	911	-	408	67 732
Кредити, визначені окремо як знецінені						
- строк погашення не настав	657 143	-	-	11 097	-	668 240
- строк погашення менше ніж 31 день	3 440	-	-	-	-	3 440
- прострочені від 91 до 180 днів	1 848	-	-	-	-	1 848
- прострочені від 181 до 360 днів	3 946	-	-	-	-	3 946
- прострочені більше 360 днів	116 059	-	-	3 205	-	119 266
Всього кредитів, визначених окремо як знецінені	782 436	-	-	14 302	-	796 740
Всього кредитів та авансів клієнтам	5 775 887	8 955	14 838	15 087	1 018	5 815 785
Мінус резерви на знецінення	(235 822)	(58)	(590)	(10 960)	(409)	(247 839)
Всього кредитів та авансів клієнтам	5 540 065	8 897	14 248	4 127	609	5 567 946

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2016 року:

У тисячах гривень	Кредити юридичним особам	Споживчі кредити	Кредити за кредитними картами	Іпотечні кредити	Кредити на придбання автомобіля	Всього
Не прострочені та не знецінені						
- Кредити підприємствам із незначною чутливістю до валютного ризику	2 794 440	-	-	-	-	2 794 440
- Кредити підприємствам із значною чутливістю до валютного ризику	1 614 384	-	-	-	-	1 614 384
- Кредити фізичним особам із незначною чутливістю до валютного ризику	-	8 922	11 421	1 986	1 280	23 609
- Кредити фізичним особам із значною чутливістю до валютного ризику	-	-	-	3 344	-	3 344
Всього не прострочених та не знецінених	4 408 824	8 922	11 421	5 330	1 280	4 435 777
Прострочені та не знецінені						
- прострочені менше ніж 31 день	-	62	110	-	-	172
- прострочені від 31 до 90 днів	101	-	69	-	-	170
Всього кредитів, прострочених та не знецінених	101	62	179	-	-	342
Кредити, визначені окремо як знецінені						
- строк погашення не настав	109 507	-	-	-	-	109 507
- прострочені від 31 до 90 днів	126 379	-	-	-	-	126 379
- прострочені від 91 до 180 днів	-	-	57	-	-	57
- прострочені від 181 до 360 днів	361 712	-	72	-	-	361 784
- прострочені більше 360 днів	10 018	-	179	10 647	-	20 844
Всього кредитів, визначених окремо як знецінені	607 616	-	308	10 647	-	618 571
Всього кредитів та авансів клієнтам	5 016 541	8 984	11 908	15 977	1 280	5 054 690
Мінус резерви на знецінення	(198 506)	(18)	(382)	(10 649)	(1)	(209 556)
Всього кредитів та авансів клієнтам	4 818 035	8 966	11 526	5 328	1 279	4 845 134

Фінансовий вплив забезпечення представлений шляхом окремого розкриття вартості забезпечення для (i) активів, забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких дорівнюють балансовій вартості активу чи перевищують її («активи з надлишковим забезпеченням»), та (ii) активів, забезпечення та інші інструменти підвищення кредитної якості яких менше балансової вартості активу («активи з недостатнім забезпеченням»).

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2017 року:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
Кредити юридичним особам	4 556 365	9 972 157	1 219 522	676 546
Кредити фізичним особам				
- споживчі кредити	5 806	22 422	3 149	271
- кредити за кредитними картами	228	738	14 610	-
- іпотечні кредити	4 127	22 333	10 960	-
- кредити на придбання автомобіля	972	1 776	46	-
Всього	4 567 498	10 019 426	1 248 287	676 817

Нижче показаний вплив забезпечення станом на 31 грудня 2016 року:

У тисячах гривень	Активи з надлишковим забезпеченням		Активи з недостатнім забезпеченням	
	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення	Балансова вартість активів	Справедлива вартість забезпечення
Кредити юридичним особам	3 705 767	7 327 271	1 310 774	772 547
Кредити фізичним особам				
- споживчі кредити	7 272	22 250	1 712	60
- кредити за кредитними картами	237	404	11 671	-
- іпотечні кредити	12 633	30 345	3 344	1 697
- кредити на придбання автомобіля	1 270	2 047	10	-
Всього	3 727 179	7 382 317	1 327 511	774 304

Справедлива вартість забезпечення – це ціна, яка буде отримана від продажу активу в межах звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки. Ця сума не включає потенційні витрати, пов'язані зі стягненням заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет забезпечення, а також вартість грошей у часі, пов'язану з дисконтуванням очікуваних грошових потоків від реалізації застави. Чиста вартість застави після судових витрат, комерційних витрат та інших витрат щодо стягнення заборгованості шляхом звернення стягнення на предмет забезпечення може відрізнятись від його справедливої вартості.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості була оцінена керівництвом на основі ринкових цін на аналогічні активи, скориговані в разі необхідності, на відмінності в місці розташування, стані нерухомості та інших відповідних характеристиках.

Розрахункова справедлива вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам показана у Примітці 30. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за процентними ставками поданий у Примітці 26. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 32.

11 Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Облігації внутрішньої державної позики	1 181	272
Депозитні сертифікати НБУ	801 899	632 131
Всього інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	803 080	632 403

Станом на 31 грудня 2017 року облігації внутрішньої державної позики включають купонні ОВДП з остаточним строком погашення 22 липня 2019 року та номінальною дохідністю 9,5% річних, дисконтні ОВДП з остаточним строком погашення 10 січня 2018 року та номінальною дохідністю 15,3% річних, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 4 січня 2018 року та номінальною процентною ставкою 14,5%, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 9 січня 2018 року та номінальною процентною ставкою 14,5%, депозитні сертифікати НБУ з остаточним строком погашення 11 січня 2018 року та номінальною процентною ставкою 14,5%.

Нижче приводиться аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Облігації внутрішньої державної позики	Депозитні сертифікати НБУ	Всього
Не прострочені та не знецінені			
Цінні папери високої якості	1 181	801 899	803 080
Всього не прострочених та не знецінених	1 181	801 899	803 080
Всього боргових цінних паперів для подальшого продажу	1 181	801 899	803 080

Нижче приводиться аналіз боргових цінних паперів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2016 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Облігації внутрішньої державної позики	Депозитні сертифікати НБУ	Всього
Не прострочені та не знецінені			
Цінні папери високої якості	272	632 131	632 403
Всього не прострочених та не знецінених	272	632 131	632 403
Всього боргових цінних паперів для подальшого продажу	272	632 131	632 403

11 Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу (продовження)

Боргові цінні папери не мають забезпечення.

Нижче надана інформація про зміни портфелю інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу:

У тисячах гривень	Прим.	2017	2016
Балансова вартість на 1 січня		632 403	606 059
Нараховані процентні доходи	21	51 915	135 045
Отримані процентні доходи		(52 445)	(137 269)
Надходження		27 806 000	46 305 000
Вибуття інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		(27 635 094)	(46 276 659)
Переоцінка за справедливою вартістю		301	227
Балансова вартість на 31 грудня		803 080	632 403

Аналіз процентних ставок інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу розкритий в Примітці 26. Інформацію про справедливу вартість інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу розкрито у Примітці 30.

12 Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення

у тисячах гривень	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Облігації внутрішньої державної позики	27 457	-
Всього інвестиційних цінних паперів які утримуються до погашення	27 457	-

Станом на 31 грудня 2017 року облігації внутрішньої державної позики включають купонні ОВДП, номіновані в доларах США, номінальною вартістю 1 мільйон доларів США, з остаточним строком погашення 13 червня 2018 року та номінальною дохідністю 5,0% річних.

Нижче приводиться аналіз боргових цінних паперів які утримуються до погашення за кредитною якістю станом на 31 грудня 2017 року:

У тисячах гривень	Облігації внутрішньої державної позики	Всього
Не прострочені та не знецінені Цінні папери високої якості	27 457	27 457
Всього не прострочених та не знецінених	27 457	27 457
Всього інвестиційних цінних паперів які утримуються до погашення	27 457	27 457

Аналіз процентних ставок інвестиційних цінних паперів, які утримуються до погашення наведено в Примітці 26. Інформацію про справедливу вартість інвестиційних цінних паперів які утримуються до погашення розкрито у Примітці 30.

13 Приміщення, обладнання та нематеріальні активи

У тисячах гривень	Прим.	Примі- щення	Вдоскона- лення орендова- ного майна	Транс- портні засоби	Офісне та комп'ю- терне облад- нання	Не- заверше- не будів- ництво	Всього примі- щень та облад- нання	Немате- ріальні активи	Всього
Первісна вартість на 1 січня 2016 р.		1 032	3 542	7 949	61 016	582	74 121	10 946	85 067
Накопичена амортизація		(195)	(3 355)	(2 876)	(34 543)	-	(40 969)	(5 594)	(46 563)
Залишкова вартість на 1 січня 2016 р.		837	187	5 073	26 473	582	33 152	5 352	38 504
Надходження Вибуття		- (832)	15 969 -	927 -	19 587 (688)	6 470 -	42 953 (1 520)	12 446 -	55 399 (1 520)
Амортизаційні відрахування	24	(5)	(3 816)	(1 619)	(14 603)	-	(20 043)	(2 762)	(22 805)
Залишкова вартість на 31 грудня 2016 р.		-	12 340	4 381	30 769	7 052	54 542	15 036	69 578
Первісна вартість на 31 грудня 2016 р.		-	19 148	8 876	79 272	7 052	114 348	23 392	137 740
Накопичена амортизація		-	(6 808)	(4 495)	(48 503)	-	(59 806)	(8 356)	(68 162)
Залишкова вартість на 31 грудня 2016 р.		-	12 340	4 381	30 769	7 052	54 542	15 036	69 578
Надходження Вибуття		- -	1 383 -	5 273 -	32 483 (136)	- (5 831)	39 139 (5 967)	6 783 -	45 922 (5 967)
Амортизаційні відрахування	24	-	(6 992)	(2 333)	(19 422)	-	(28 747)	(12 060)	(40 807)
Залишкова вартість на 31 грудня 2017 р.		-	6 731	7 321	43 694	1 221	58 967	9 759	68 726
Первісна вартість на 31 грудня 2017 р.		-	20 538	14 149	111 079	1 221	146 987	30 176	177 163
Накопичена амортизація		-	(13 807)	(6 828)	(67 385)	-	(88 020)	(20 417)	(108 437)
Залишкова вартість на 31 грудня 2017 р.		-	6 731	7 321	43 694	1 221	58 967	9 759	68 726

Незавершене будівництво – це переважно будівництво, переобладнання приміщень та обладнання для відділень Групи. Після завершення активи переводяться до складу приміщень та обладнання.

У 2017 році керівництво Відповідальної особи Групи здійснило перегляд строків корисного використання для частини нематеріальних активів. В результаті перегляду середній строк корисного використання для зазначених нематеріальних активів зменшився з 6 до 2.7 років.

14 Інші фінансові та нефінансові активи

<i>У тисячах українських гривень</i>	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
<i>Інші фінансові активи</i>		
Грошові кошти з обмеженим правом використання (Прим 28)	180 008	121 801
Дебіторська заборгованість за іншими фінансовими інструментами	5 024	4 079
Інші фінансові активи	5 593	147
Всього інших фінансових активів	190 625	126 027
<i>Інші нефінансові активи</i>		
Витрати майбутніх періодів	16 357	12 910
Майно, що перейшло у власність Групи як заставодержателя	6 453	7 956
Передплата за податками, іншими ніж податок на прибуток	3 254	-
Дебіторська заборгованість з придбання активів	1 825	7 951
Інші активи	184	3 844
Всього інших нефінансових активів	28 073	32 661
Всього інших фінансових та нефінансових активів	218 698	158 688

Грошові кошти з обмеженим правом використання складаються з розміщеного Групою гарантійного покриття в міжнародних платіжних системах Віза та Мастер Кард. Група не має права використовувати ці кошти для фінансування повсякденних операцій або повернути їх на першу вимогу, дивіться Примітку 28.

Інформація про оцінку справедливої вартості інших фінансових активів наведена в Примітці 30.

Майно, що перейшло у власність Групи як заставодержателя складається з об'єктів нерухомості та земельних ділянок. Група планує реалізувати ці активи в осяжному майбутньому. Ці активи не відповідають визначенню необоротних активів, призначених для продажу, та класифіковані як запаси відповідно до МСБО 2 «Запаси». Ці активи були первісно відображені за справедливою вартістю при придбанні.

Очікується, що всі перераховані вище активи будуть відшкодовані протягом більш ніж дванадцяти місяців після закінчення звітного періоду.

15 Заборгованість перед іншими банками

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	67 720	236 735
Короткострокові кредити, що отримані від інших банків	487 903	487 913
Депозити	151 524	127 924
Всього заборгованості перед іншими банками	707 147	852 572

Станом на 31 грудня 2017 року найбільшою сумою заборгованості за кореспондентськими рахунками інших банків була заборгованість у сумі 57 922 тисячі гривень перед банком-нерезидентом, що становила 85,5% від сукупної заборгованості за кореспондентськими рахунками та депозитами «овернайт» інших банків (у 2016 році у сумі 231 070 тисяч гривень, що становила 97,6% від сукупної заборгованості за кореспондентськими рахунками та депозитами «овернайт» інших банків).

15 Заборгованість перед іншими банками (продовження)

Станом на 31 грудня 2017 року найбільшою сумою заборгованості за короткостроковими кредитами, отриманими від інших банків була заборгованість у сумі 487 903 тисячі гривень перед банком-нерезидентом, що становила 100% від сукупної заборгованості за короткостроковими кредитами, отриманими від інших банків (у 2016 році у сумі 485 193 тисячі гривень, що становила 99,4% від сукупної заборгованості за короткостроковими кредитами, отриманими від інших банків).

Станом на 31 грудня 2017 року заборгованість у вигляді довгострокового депозиту залученого від банку-нерезиденту складала 151 524 тисячі гривень за ставкою 6,4% в євро (у 2016 році – 127 924 тисячі гривень).

Аналіз заборгованості перед іншими банками за процентними ставками поданий у Примітці 26. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 32.

16 Поточні рахунки та депозити

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Поточні рахунки		
- Поточні рахунки юридичних осіб	3 660 465	2 912 436
- Поточні рахунки фізичних осіб	923 191	1 272 583
Всього поточних рахунків	4 583 656	4 185 019
Депозити		
- Депозити юридичних осіб	439 394	762 109
- Депозити фізичних осіб	1 721 009	1 261 594
- Видані депозитні сертифікати	-	5 201
Всього депозитів	2 160 403	2 028 904
Всього поточних рахунків та депозитів	6 744 060	6 213 923

Станом на 31 грудня 2017 року до складу залишків за поточними рахунками входять депозити «до запитання» у загальній сумі 315 920 тисяч гривень (у 2016 році – 886 894 тисячі гривень), з якої 247 520 тисяч гривень належить фізичним особам (у 2016 році – 821 234 тисячі гривень), 68 400 тисяч гривень – юридичним особам (у 2016 році – 65 660 тисяч гривень). Відсоткові ставки за такими депозитами становили від 0,01% до 18% річних, залежно від залишку на рахунку.

Станом на 31 грудня 2017 року загальна сума коштів 10 найбільших клієнтів Групи на поточних рахунках становить 1 427 036 тисяч гривень (у 2016 році – 1 350 029 тисяч гривень), або 31,1% (у 2016 році – 32,2%) загальної суми коштів на поточних рахунках.

Станом на 31 грудня 2017 року загальна сума коштів 10 найбільших клієнтів Групи на депозитах становить 1 054 574 тисячі гривень (у 2016 році – 1 058 091 тисяча гривень), або 48,8% (у 2016 році – 52,2%) загальної суми коштів на депозитах.

Станом на 31 грудня 2017 року до складу коштів клієнтів входять залишки у загальній сумі 974 385 тисяч гривень (у 2016 році – 1 070 953 тисячі гривень), розміщені клієнтами як забезпечення кредитів клієнтам загальною сумою 940 979 тисяч гривень (у 2016 році – 1 056 981 тисяча гривень). Див. Примітку 10.

16 Поточні рахунки та депозити (продовження)

Розподіл коштів на поточних рахунках за галузями економіки наведено нижче:

У тисячах гривень	31 грудня 2017 року		31 грудня 2016 року	
	Сума	%	Сума	%
Транспорт, телекомунікації	1 149 366	25	1 080 932	26
Торівля	1 079 851	24	775 106	19
Фізичні особи	923 192	20	1 272 583	30
Професійні послуги	573 175	13	392 561	9
Переробна промисловість	280 750	6	228 380	5
Фінансові посередники	225 724	5	122 595	2
Будівництво	139 150	3	89 866	3
Сільське господарство	124 398	3	161 787	4
Інше	88 050	1	61 209	2
Всього поточних рахунків	4 583 656	100	4 185 019	100

Розподіл коштів на депозитах за галузями економіки наведено нижче:

У тисячах гривень	31 грудня 2017 року		31 грудня 2016 року	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	1 721 008	80	1 266 795	62
Торівля	222 843	10	440 314	22
Транспорт, телекомунікації	96 287	4	139 969	7
Сільське, лісове, та рибне господарства	83 382	4	120 677	6
Переробна промисловість	19 376	1	18 408	1
Інше	17 507	1	42 741	2
Всього депозитів	2 160 403	100	2 028 904	100

Інформація про справедливую вартість кожного класу коштів клієнтів показана у Примітці 30. Аналіз коштів клієнтів за процентними ставками поданий у Примітці 26. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 32.

17 Інші залучені кошти

На підставі укладеного в грудні 2014 року договору з Чорноморським Банком Торівлі та Розвитку («ЧБТР»), Група у лютому 2015 року отримала довгостроковий кредит для малого та середнього бізнесу в сумі 2 500 тисяч доларів США. Балансова вартість кредиту станом на 31 грудня 2017 року складає 14 438 тисяч гривень (у 2016 – 41 367 тисяч гривень). Повернення кредиту передбачене п'ятьма рівними платежами кожні півроку, починаючи з другого півріччя строку користування кредитом. Кінцева дата погашення кредиту згідно договору – 6 лютого 2018 року. У 2017 році Група частково повернула кредит ЧБТР в сумі 1 000 тисяч доларів США, згідно умов договору. У лютому 2018 року, згідно умов договору, Група повернула кредит ЧБТР (Примітка 33).

Проценти за договором нараховуються на основі 6-тимісячної ставки LIBOR за доларами США та маржі в розмірі 6% (у 2016 році - 6-тимісячної ставки LIBOR за доларами США та маржі в розмірі 6%). На кінець 2017 року, це складало 7,45% річних (7,16% річних у 2016 році). Проценти сплачуються щопівроку протягом строку дії угоди.

На підставі укладеного в листопаді 2017 року договору з УОРЛДБІЗНЕС КЕПІТАЛ, ІНК. (WORLDBUSINESS CAPITAL, INC.) США, Група у грудні 2017 року отримала довгостроковий кредит строком на 10 років у сумі 8 000 тисяч доларів США. Балансова вартість кредиту станом на 31 грудня 2017 року складає 215 299 тисяч гривень. Повернення кредиту передбачене тридцятьма двома рівними платежами кожні три місяця після 24 місяців користування кредитом починаючи з 20 грудня 2019 року. Проценти за договором нараховуються на основі 3-місячної ставки LIBOR за доларами США та маржі в розмірі 4,75%. Проценти сплачуються кожні три місяця протягом строку дії договору.

Інформація щодо ковенант встановлених для Групи за умовами договорів за іншими залученими коштами, що описані вище, та відповідного забезпечення наведена у Примітці 28.

17 Інші залучені кошти (продовження)

Узгодження зобов'язань, які виникають у результаті фінансової діяльності

У таблиці нижче подано детальну інформацію про зміни у зобов'язаннях Групи, які виникають у результаті фінансової діяльності, включно з грошовими та негрошовими змінами. Зобов'язання, які виникають у результаті фінансової діяльності, стосуються зобов'язань, стосовно яких потоки грошових коштів були, або майбутні потоки грошових коштів будуть, класифіковані у консолідованому звіті Групи про рух грошових коштів як рух грошових коштів від фінансової діяльності.

	Залишок на початок періоду	Надходження/ (погашення) від руху грошових коштів	Негрошові зміни			Залишок на кінець періоду
			Виплата процентів	Процентні витрати	Курсові різниці	
Інші залучені кошти	41 367	190 494	(12 380)	3 289	6 967	229 737
Усього узгодження зобов'язань, які виникають від фінансової діяльності	41 367	190 494	(12 380)	3 289	6 967	229 737

18 Інші фінансові та нефінансові зобов'язання

<i>У тисячах гривень</i>	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Нараховані витрати на послуги	12 543	11 892
Розрахунки з клієнтами	6 299	2 854
Похідні фінансові інструменти з негативною справедливою вартістю	544	-
Кредиторська заборгованість за розрахунками за переказами	439	1 236
Кредиторська заборгованість з придбання активів	337	1 236
Інші фінансові зобов'язання	1 775	1 794
Всього інших фінансових зобов'язань	21 937	19 012
Нараховані витрати на виплати працівникам	14 939	10 693
Податки до сплати, крім податку на прибуток	6 517	3 686
Суми до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб	5 741	6 068
Інші нараховані витрати	2 485	1 576
Всього інших зобов'язань	29 682	22 023
Всього інших фінансових та нефінансових зобов'язань	51 619	41 035

19 Субординований борг

У жовтні 2012 року Група залучила кошти у вигляді субординованого боргу від пов'язаної сторони – фізичної особи у сумі 2 000 тисяч доларів США, з терміном погашення – жовтень 2017 року; у жовтні 2014 року строк погашення був пролонгований до жовтня 2019 року, у листопаді 2016 року строк погашення був пролонгований до листопада 2021 року, у листопаді 2017 року строк погашення був пролонгований до листопада 2025 року. Балансова вартість субординованого боргу станом на 31 грудня 2017 року складає 50 168 тисяч гривень (на 31 грудня 2016 року – 50 405 тисяч гривень). Проценти за договором нараховуються з розрахунку 8 процентів річних за субординованим боргом номінованим в доларах США та сплачуються щомісячно. За оцінками керівництва Групи, процентна ставка за подібними валютними контрактами на дату визнання складала 10,5%. Прибуток від пролонгації строку залучених коштів в доларах США був визнаний у складі капіталу в 2017 році в сумі 2 450 тисяч гривень (2016 році в сумі 1 446 тисяч гривень).

Інформація про оцінку справедливої вартості субординованого боргу наведена в Примітці 30.

20 Акціонерний капітал

У тисячах українських гривень, крім кількості акцій	Кількість випущених акцій	Статутний капітал	Емісійний дохід	Всього акціонерного капіталу та емісійного доходу
На 1 січня 2016 р.	12 965 156	11 904	94 698	106 602
Акції викуплені	(433 944)	(434)	(7 754)	(8 188)
На 31 грудня 2016 р.	12 531 212	11 470	86 944	98 414
Акції викуплені	(713 716)	(714)	(13 342)	(14 056)
Емісійні витрати	-	-	(47)	(47)
На 31 грудня 2017 р.	11 817 496	10 756	73 555	84 311

Затверджений до випуску статутний капітал поділений на 100 000 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 1 гривня за акцію. Акції випускаються в бездокументарній формі. На дату державної реєстрації статуту ПАТ «ВЕРМОНТ» початковий статутний капітал у розмірі 1 290 тисяч гривень був сплачений в повному обсязі цінними паперами (акціями), що допущені до торгів на фондовій біржі.

У 2017 та 2016 роках дивіденти не оголошувались та не сплачувались.

21 Процентні доходи та витрати

У тисячах гривень	2017 рік	2016 рік
Процентні доходи		
Кредити та аванси юридичним особам	767 176	660 460
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	51 915	135 045
Кредити та аванси фізичним особам	6 144	5 763
Заборгованість інших банків	7 797	3 232
Всього процентних доходів	833 032	804 500
Процентні витрати		
Поточні рахунки	169 904	199 689
Строкові депозити фізичних осіб	113 593	110 969
Заборгованість перед іншими банками	51 056	78 739
Строкові депозити юридичних осіб	27 014	36 285
Субординований борг	4 923	4 860
Інші залучені кошти	3 289	4 426
Всього процентних витрат	369 779	434 968
Чисті процентні доходи	463 253	369 532

Процентні доходи за знеціненими кредитами складають 59 409 тисяч гривень (в 2016 році – 47 812 тисяч гривень).

Процентні витрати за депозитами «до запитання», які обліковуються на поточних рахунках складають 52 333 тисячі гривень (у 2016 році – 69 753 тисячі гривень).

22 Доходи та витрати за виплатами та комісійними

У тисячах гривень	2017 рік	2016 рік
Доходи за виплатами та комісійними		
- Розрахунково-касове обслуговування	205 298	134 016
- Придбання та продаж іноземної валюти	53 493	44 444
- Гарантії надані	16 880	11 508
- За використання сейфів	4 250	2 030
- Інкасація	4 230	3 800
- Інше	6 486	1 452
Всього доходів за виплатами та комісійними	290 637	197 250
Витрати за виплатами та комісійними		
- Комісійні за розрахункове обслуговування	90 029	55 620
- Комісійні за прийом платежів	13 508	11 469
- Інше	454	965
Всього витрат за виплатами та комісійними	103 991	68 054
Чистий дохід за виплатами та комісійними	186 646	129 196

23 Інший операційний дохід

У тисячах гривень	Прим.	2017 рік	2016 рік
Дохід від Мастер Кард за впровадження спільної маркетингової програми		20 823	20 007
Результат від зміни умов договорів за фінансовими інструментами		8 281	2 023
Інше		571	1 179
Всього іншого операційного доходу		29 675	23 209

У 2017 році Група отримала дохід від платіжної системи Мастер Кард у сумі 20 823 тисячі гривень (у 2016 році – 20 007 тисяч гривень) за сумісною програмою розповсюдження платіжних карток відповідної платіжної системи.

24 Адміністративні та інші операційні витрати

У тисячах гривень	Прим.	2017 рік	2016 рік
Витрати, пов'язані з персоналом		230 835	153 356
Роялті		47 427	33 717
Витрати на утримання приміщень та обладнання		46 239	22 385
Витрати на оперативну оренду приміщень та обладнання		46 206	37 024
Амортизація приміщень, обладнання, програмного забезпечення та інших нематеріальних активів	13	40 807	22 805
Витрати на зв'язок, пошту та інформаційні системи		34 942	28 096
Внески до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб		24 294	23 147
Рекламні та маркетингові послуги		16 181	10 618
Охоронні послуги		4 790	3 969
Інші податки та обов'язкові платежі, крім податку на прибуток		4 311	4 135
Комунальні послуги		3 855	3 882
Витрати на відрядження		3 683	3 276
Професійні послуги		3 157	3 138
Інше		22 348	19 062
Всього адміністративних та інших операційних витрат		529 075	368 610

До складу витрат, пов'язаних з персоналом включений єдиний соціальний внесок у сумі 26 514 тисяч гривень (у 2016 році – у сумі 20 804 тисячі гривень).

До складу роялті включені щомісячні платежі за використання торгівельної марки «Власний рахунок» пов'язаній стороні – компанії під спільним контролем (Примітка 32) загальною сумою 43 325 тисяч гривень (у 2016 році – у сумі 30 596 тисяч гривень).

25 Податок на прибуток

(а) Компоненти витрат з податку на прибуток

Витрати з податку на прибуток, відображені у складі прибутку або збитку за рік, складаються з таких компонентів:

У тисячах гривень	2017 рік	2016 рік
Поточний податок	22 035	23 658
Відстрочений податок	(3 673)	(2 127)
Витрати з податку на прибуток за рік	18 362	21 531

У 2017 році принцип авансування податку на прибуток було скасовано (у 2016 році було введено одноразову сплату авансового внеску у розмірі 2/9 податку на прибуток, нарахованого у податковій звітності за три квартали 2016 року).

(б) Вивірення податкових витрат та прибутку чи збитку, помноженого на ставку оподаткування

Доходи Групи у 2017 році оподатковувались податком на прибуток за ставкою 18% (у 2016 році – 18%). Вивірення очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче.

У тисячах гривень	2017 рік	2016 рік
Прибуток до оподаткування	100 827	117 502
Теоретична сума оподаткування за встановленою законом ставкою податку	18 149	21 045
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- витрати, що не включаються до валових витрат	216	510
- витрати, не визнані у фінансовому обліку	(3)	(42)
- інші постійні різниці	-	18
Витрати з податку на прибуток за рік	18 362	21 531

У 2016 році Парламент України прийняв зміни до Податкового Кодексу України. Ставка оподаткування на 2017 рік залишилася незмінною 18% (2016 рік – 18%).

(в) Відстрочені податки, проаналізовані за видами тимчасових різниць

Відмінності між правилами оподаткування в Україні і правилами МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць, показаний нижче, обліковується за ставкою 18% (у 2016 році – 18%).

У тисячах гривень	1 січня 2017 р.	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток	Віднесено безпосередньо на капітал	31 грудня 2017 р.
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування				
Резерв на знецінення кредитів	(1 412)	1 412	-	-
Приміщення та обладнання	1 189	2 345	-	3 534
Нараховані витрати	152	(84)	-	68
Інше	23	-	(54)	(31)
Чистий відстрочений податковий актив / (зобов'язання)	(48)	3 673	(54)	3 571
Визнаний відстрочений податковий актив	1 364	2 261	(23)	3 602
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(1 412)	1 412	(31)	(31)
Чистий відстрочений податковий актив / (зобов'язання)	(48)	3 673	(54)	3 571

25 Податок на прибуток (продовження)

Податковий ефект змін тимчасових різниць у 2016 році показаний далі.

	1 січня 2016 р.	Кредитовано/ (віднесено) на прибуток чи збиток	Віднесено безпосередньо на капітал	31 грудня 2016 р.
<i>У тисячах гривень</i>				
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування				
Резерв на знецінення кредитів	(2 823)	1 411	-	(1 412)
Приміщення та обладнання	232	957	-	1 189
Нараховані витрати	393	(241)	-	152
Інше	64	-	(41)	23
Чистий відстрочений податковий актив / (зобов'язання)	(2 134)	2 127	(41)	(48)
Визнаний відстрочений податковий актив	689	716	(41)	1 364
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(2 823)	1 411	-	(1 412)
Чистий відстрочений податковий актив / (зобов'язання)	(2 134)	2 127	(41)	(48)

26 Управління фінансовими ризиками

Управління ризиками Групи здійснюється стосовно фінансових ризиків, операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися.

Група здійснює комплексне управління ризиками та їх оцінку згідно з політикою Групи, яка щороку переглядається та затверджується Керівництвом. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Функції управління ризиками виконує Спостережна рада, Правління, Комітет з управління активами та пасивами (КУАП), Кредитний комітет (операції з юридичними та фізичними особами та операції на міжбанківському ринку) та Тарифний комітет.

Спостережна рада має максимальні повноваження з управління ризиками та уповноважена статутем Групи затверджувати всі види операцій від імені Групи, включаючи операції, що виходять за межі компетенції Правління та інших органів управління Групи (КУАП, Тарифного та Кредитного комітетів).

Правління несе загальну відповідальність за діяльність Групи, в тому числі у сфері управління ризиками. Свої повноваження із загального управління активами, пасивами та ризиками Правління делегує КУАП, Кредитному та Тарифному комітетам.

КУАП координує роботу всіх структурних підрозділів Групи з метою реалізації стратегій з управління активами і пасивами, оптимізації структури активно-пасивних операцій, повного та ефективного використання залучених кредитних ресурсів Групи, мінімізації ризиків та забезпечення достатнього рівня прибутковості. КУАП здійснює управління валютним ризиком, ризиком процентної ставки, ризиками, пов'язаними з портфелями цінних паперів та кредитів, а також ризиком ліквідності.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Кредитні комітети приймають та затверджують рішення щодо кредитних операцій у межах своїх повноважень, щодо інших питань, пов'язаних з кредитуванням юридичних та фізичних осіб, визначають ліміти за операціями на міжбанківському ринку (валютному та грошовому ринку), приймають рішення щодо формування резервів на покриття можливих втрат за активними операціями Групи.

Якщо сума кредитної операції або загальна сума заборгованості клієнта (групи пов'язаних осіб) перед Групою, з урахуванням усіх позабалансових зобов'язань, виданих Групою щодо цього клієнта (групи пов'язаних осіб), а також операції щодо відступлення/придбання права вимоги за кредитним договором перевищує 10% регулятивного капіталу Групи, рішення щодо проведення операції підлягає затвердженню Правлінням Групи та Спостережною радою Групи.

Рішення про надання кредиту, позики, гарантії чи поручительства пов'язаним особам (крім банків) у сумі, що перевищує 1 відсоток від регулятивного капіталу Групи (фізичній особі) або 3 відсотки від регулятивного капіталу Групи (юридичній особі), приймається Правлінням Групи шляхом таємного голосування більшістю у 2/3 голосів за присутності щонайменше половини членів цього органу без участі зацікавленої особи.

Тарифний комітет Групи діє з метою забезпечення додаткових заходів з управління ризиками та проведення оптимальної тарифної політики щодо банківських продуктів та послуг, які надаються клієнтам Групи. В межах своєї компетенції Тарифний комітет проводить щомісячний аналіз співвідношення собівартості послуг та ринкової конкурентоспроможності діючих тарифів Банку, а також є відповідальним за політику Групи з питань операційних доходів.

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна зі сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки іншій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Групи з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Максимальний рівень кредитного ризику Групи відображається у балансовій вартості фінансових активів у балансі. Для гарантій та зобов'язань з надання кредитів максимальний рівень кредитного ризику дорівнює сумі зобов'язання. Див. Примітку 28.

Група структурує рівні кредитного ризику, на який вона наражається, шляхом встановлення лімітів суми ризику за одним позичальником або групою позичальників. Ліміти кредитного ризику за видами кредитів регулярно затверджуються керівництвом відповідними колегіальними органами. Такі ризики регулярно контролюються та переглядаються щороку або частіше.

Керівництво Групи контролює концентрацію кредитного ризику. Аналіз концентрації кредитного ризику за кредитами та авансами клієнтам, а також заборгованістю інших банків наведений у Примітці 10 та Примітці 9.

Група аналізує кредити за строками затримки платежів та у подальшому контролює прострочені залишки. Таким чином, керівництво Групи вважає за необхідне надавати інформацію про строки прострочення заборгованості та інші дані про кредитний ризик, як це описано у Примітці 10 та Примітці 9.

Група здійснює управління кредитним ризиком шляхом встановлення лімітів суми ризику, що виникає у зв'язку з одним позичальником або групою позичальників у Банку.

Для мінімізації кредитного ризику Група також використовує заставу та інші види забезпечення.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Кредитування юридичних осіб

При прийнятті рішень з кредитування Група проводить оцінку потенційних позичальників на основі їх фінансового стану, відображеного у фінансовій звітності, кредитної історії Банку та інших фінансових організаціях, а також суми ризику, пов'язаного з кредитуванням конкретного позичальника, з використанням шкали рейтингів. Відсутність історії в Банку або кредитної історії в цілому не є абсолютною перешкодою до надання кредиту, за умови, що Група отримує достатню інформацію для оцінки господарської діяльності та фінансового стану позичальника. При цьому у разі надання кредиту позичальнику без кредитної історії Група ставить певні умови, включаючи наприклад, вимогу до клієнта перевести певну частину своїх банківських операцій до Банку на визначений період часу, а також встановлює підвищену процентну ставку або вимагає від такого позичальника надати додаткове забезпечення або гарантії.

При оцінці ризиків, пов'язаних з конкретним позичальником, Група бере до уваги його комерційну діяльність та такі фактори, як якість управління, основні види діяльності, географічне місцезнаходження, постачальники, покупці, інші статті заборгованості, фінансова стабільність, обсяги продажів, вірогідність повернення кредиту, ліквідність наданого забезпечення та його достатність з урахуванням кредитного ризику.

Кредитування фізичних осіб

У Групі прийнята стандартна процедура затвердження кредитів фізичним особам.

Затвердження ґрунтується переважно на фінансовому стані та платоспроможності позичальника. Строк та регулярність проведення оцінки фінансового стану позичальника залежать від обслуговування боргу та строку кредиту. Оцінка проводиться не рідше одного разу на рік.

Визначення фінансового стану позичальника ґрунтується на загальній інформації, фінансових показниках та цільовому призначенні кредиту. В Групі встановлені максимальні суми кредитів залежно від рівня доходу клієнта, який бажає отримати кредит, стабільності його майбутніх доходів, ліквідності та якості застави. Кредитний комітет розглядає кредитну заявку та приймає рішення про надання кредиту або відмову у наданні кредиту.

Група постійно контролює виконання позичальниками своїх зобов'язань за окремими кредитами та регулярно переоцінює їх платоспроможність. Контроль здійснюється на основі аналізу прострочених платежів та іншої інформації, отриманої Групою. З урахуванням цієї інформації кредитний рейтинг позичальника може бути переглянутий.

Основні способи повернення проблемних кредитів – це звернення стягнення на предмет застави, отримання коштів від боржника або його поручителя та ініціювання процедури банкрутства боржника.

Залишковий кредитний ризик

Залишковий кредитний ризик виникає у разі, якщо Група не змогла реалізувати один з видів мінімізації кредитного ризику, наприклад, гарантію або заставу. Це може відбутися, наприклад, внаслідок недійсних юридичних документів, що призводить до несвоєчасної оплати або несплати у разі невиконання боржником своїх зобов'язань за активом. До договорів за банківськими продуктами, забезпеченими активами, включено положення, що передбачає право Банку на подальше стягнення з боржника залишкової суми.

Кредитний ризик позабалансових фінансових інструментів

Кредитний ризик позабалансових фінансових інструментів визначається як можливість настання збитків через те, що інша сторона, яка бере участь у фінансовому інструменті, не виконає контрактних зобов'язань. Група застосовує таку ж саму кредитну політику щодо умовних зобов'язань, як і до балансових фінансових інструментів: встановлено процедури затвердження, контроль рівня ризику та процедури моніторингу.

Ринковий ризик. Група наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) валют, (б) процентних ставок та (в) інструментів капіталу, які великою мірою залежать від загальних та конкретних ринкових змін. Керівництво встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Групою, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін. Загальна відповідальність за управління ринковим ризиком покладена на КУАП.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Валютний ризик. Керівництво визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику за позиціями «овернайт» та протягом дня (контроль здійснюється щоденно). Керівництво контролює валютні позиції Групи відповідно до положень НБУ та внутрішньої політики Групи.

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Групи станом на кінець звітного періоду.

У тисячах гривень	На 31 грудня 2017 р.			Чиста балансова позиція
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Деривативи	
Гривні	4 311 045	3 684 718	-	626 327
Долари США	3 238 249	3 308 963	73 125	2 411
Євро	761 634	727 631	(73 125)	(39 122)
Інші	33 972	31 736	-	2 236
Всього	8 344 900	7 753 048	-	591 852

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Групи станом на кінець минулого звітного періоду.

У тисячах гривень	На 31 грудня 2016 р.			Чиста балансова позиція
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання		
Гривні	4 026 077	3 495 934		542 014
Долари США	3 167 538	3 192 318		(24 780)
Євро	469 249	476 125		(6 876)
Інші	15 455	12 902		2 553
Всього	7 678 319	7 177 279		512 911

Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання. Інвестиції у дольові інструменти та немонетарні активи не вважаються інструментами, які можуть призвести до суттєвого валютного ризику.

Аналіз концентрації валютного ризику за зобов'язаннями з кредитування на 31 грудня 2017 року наведений у таблиці:

У тисячах гривень	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Всього
Станом на 31 грудня 2017 року:					
Зобов'язання із надання кредитів	38 598	-	-	-	38 598
Гарантії, акредитиви та авалі надані	397 917	136 326	29 758	-	564 001

Аналіз концентрації валютного ризику за зобов'язаннями з кредитування на 31 грудня 2016 року наведений у таблиці:

У тисячах гривень	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Всього
Станом на 31 грудня 2016 року:					
Зобов'язання із надання кредитів	25 745	-	-	-	25 745
Гарантії, акредитиви та авалі надані	332 846	145 865	29 331	-	508 042

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче в таблиці показано зміну прибутку чи збитку та капіталу до податку на прибуток внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют на кінець звітного періоду по відношенню до функціональної валюти Групи при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2017 р.		На 31 грудня 2016 р.	
	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на капітал	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на капітал
Зміцнення долара США на 10% (у 2016 році – зміцнення на 10%)	241	241	(2 478)	(2 478)
Послаблення долара США на 5% (у 2016 році – послаблення на 5%)	(121)	(121)	1 239	1 239
Зміцнення євро на 10% (у 2016 році – зміцнення на 10%)	(3,912)	(3,912)	(688)	(688)
Послаблення євро на 5% (у 2016 році – послаблення на 5%)	1,956	1,956	344	344
Зміцнення інших валют на 10% (у 2016 році – зміцнення на 10%)	224	224	255	255
Послаблення інших валют на 5% (у 2016 році – зміцнення на 5%)	(112)	(112)	(128)	(128)

Від'ємна сума у наведеній вище таблиці відображає потенційне чисте зменшення у звіті про прибутки та збитки та інші сукупні доходи або у звіті про зміни капіталу, тоді як додатна сума відображає потенційне чисте збільшення.

Ризик був розрахований лише для грошових залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Групи.

Показаний вище вплив курсів валют на прибуток та капітал до податку на прибуток пов'язаний лише з переоцінкою відкритої валютної позиції та не враховує потенційне зниження кредитної якості активів внаслідок девальвації гривні.

Ризик процентної ставки. Група наражається на ризик у зв'язку із впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на його фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін. Керівництво встановлює ліміти щодо прийнятного рівня невідповідності процентних ставок та здійснює щоденний контроль за дотриманням встановлених лімітів. На практиці керівництво переглядає процентні ставки за активами та зобов'язаннями з урахуванням поточних ринкових умов на основі взаємної домовленості, яка оформлюється додатком до первісного договору, в якому встановлюються нові процентні ставки.

КУАП та Кредитні комітети відповідають за управління ризиком процентної ставки, включаючи мінімальні дозволені процентні ставки за кредитами та максимальні процентні ставки за позиковими коштами, у розрізі банківських продуктів, груп клієнтів та контрагентів. Кредитні комітети несуть відповідальність за забезпечення дотримання інструкцій КУАП. Водночас, підрозділи корпоративного бізнесу та індивідуального бізнесу надають КУАП рекомендації зі зміни деяких процентних ставок з урахуванням ринкових умов або виходячи із внутрішніх інтересів Групи. Управління ризиком процентної ставки здійснюється на основі геп-аналізу, в ході якого визначається та аналізується різниця або невідповідність між процентними ставками за активами та зобов'язаннями, чутливими до зміни процентної ставки.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

У поданій нижче таблиці наведено концентрацію ризику процентних ставок Групи. До таблиці включено активи та зобов'язання Групи за балансовими сумами, об'єднані в категорії за строками перегляду процентної ставки відповідно до контракту або строками погашення, залежно від того, що буде раніше:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 1 рік	Всього
31 грудня 2017 р.					
Всього фінансових активів	2 856 572	988 685	2 686 979	699 941	7 232 177
Всього фінансових зобов'язань	5 328 667	455 315	1 684 380	284 686	7 753 048
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2017 р.	(2 472 095)	533 370	1 002 599	415 255	(520 871)
31 грудня 2016 р.					
Всього фінансових активів	3 846 400	1 035 285	2 334 204	462 430	7 678 319
Всього фінансових зобов'язань	4 446 854	613 119	1 362 218	743 196	7 165 387
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2016 р.	(600 454)	422 166	971 986	(280 766)	512 932

На кінець 2017 року Група має фінансове зобов'язання з плаваючою процентною ставкою у вигляді інших залучених коштів. Див. Примітку 17.

Станом на 31 грудня 2017 року, якщо процентні ставки на цю дату були б на 100 базисних пунктів нижче (2016: 100 базисних пунктів нижче) при інших незмінних умов, прибуток за рік склав би на 2 297 тисяч гривень (2016 рік: 414 тисяч гривень) більше в основному за рахунок більш низьких процентних витрат за зобов'язаннями зі змінною процентною ставкою. Якщо процентні ставки були б на 100 базисних пунктів вище (2016: 100 базисних пунктів вище) при інших незмінних умов, прибуток за рік склав би на 2 297 тисяч гривень (2016 рік: 414 тисяч гривень) менше, в основному за рахунок більш високих процентних витрат за зобов'язаннями зі змінною процентною ставкою.

Група здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Далі у таблиці показані процентні ставки на основі звітів, які аналізує ключовий управлінський персонал Групи. Позначка "-" у таблиці означає, що Група не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті станом на звітну дату:

% річних	2017 рік				2016 рік			
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти
Активи								
Заборгованість інших банків:								
Кореспондентські рахунки в інших банках	0.1%	0.7%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Кредити та аванси клієнтам:								
Кредити юридичним особам	18.1%	9.1%	7.1%	-	20.0%	10.0%	7.0%	-
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	14.5%	-	-	-	14.0%	-	-	-
Зобов'язання								
Заборгованість перед іншими банками:								
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	0.0%	2.5%	4.9%	0.0%	-	2.0%	4.0%	2.0%
Строкові кредити, що отримані	-	5.2%	6.9%	-	-	9.0%	8.0%	-
Поточні рахунки	3.7%	1.1%	0.9%	0.0%	6.0%	4.0%	1.0%	-
Депозити	14.6%	5.3%	4.1%	-	16.0%	7.0%	4.0%	-
Інші залучені кошти	-	6.5%	-	-	-	7.0%	-	-
Субординований борг	-	8.0%	-	-	16.5%	8.0%	-	-

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Інший ціновий ризик. Група не наражається на ризик зміни ціни акцій у 2017 році (у 2016 році – Група не наражалась на ризик зміни ціни акцій).

Концентрація географічного ризику. Далі поданий аналіз географічної концентрації фінансових активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2017 року:

У тисячах гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Фінансові активи				
Грошові кошти	598 319	-	-	598 319
Залишки на рахунках у Національному банку України	514 404	-	-	514 404
Заборгованість інших банків	12 657	604 960	25 452	643 069
Кредити та аванси клієнтам	5 567 946	-	-	5 567 946
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	803 080	-	-	803 080
Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення	27 457	-	-	27 457
Інші фінансові активи	190 625	-	-	190 625
Всього фінансових активів	7 714 488	604 960	25 452	8 344 900
Фінансові зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	8 967	831	697 349	707 147
Поточні рахунки	4 387 874	17 464	178 318	4 583 656
Депозити	1 965 970	194 433	-	2 160 403
Інші залучені кошти	-	229 737	-	229 737
Інші фінансові зобов'язання	21 937	-	-	21 937
Субординований борг	50 168	-	-	50 168
Всього фінансових зобов'язань	6 434 916	442 465	875 667	7 753 048
Чиста позиція за фінансовими інструментами	1,279,572	162,495	(850,215)	591,852
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	602 599	-	-	602 599

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Грошові кошти у касі були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

Активи і зобов'язання з країнами ОЕСР переважно включають залишки з контрагентами в США, Німеччині, Великій Британії та Австрії. Активи і зобов'язання з іншими країнами переважно включають залишки з контрагентами в Російській Федерації та на Кіпрі.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Географічний аналіз фінансових активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2016 року наведено нижче:

У тисячах гривень	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Фінансові активи				
Грошові кошти	662 471	-	-	662 471
Залишки на рахунках у Національному банку України	291 375	-	-	291 375
Заборгованість інших банків	68 568	1 050 128	2 213	1 120 909
Кредити та аванси клієнтам	4 845 134	-	-	4 845 134
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	632 403	-	-	632 403
Інші фінансові активи	126 027	-	-	126 027
Всього фінансових активів	6 625 978	1 050 128	2 213	7 678 319
Фінансові зобов'язання				
Заборгованість перед іншими банками	2 489	5 896	844 187	852 572
Поточні рахунки	3 974 510	208 322	2 187	4 185 019
Депозити	2 024 925	2 783	1 196	2 028 904
Інші залучені кошти	-	41 367	-	41 367
Інші фінансові зобов'язання	19 012	-	-	19 012
Субординований борг	50 405	-	-	50 405
Всього фінансових зобов'язань	6 071 341	258 368	847 570	7 177 279
Чиста позиція за фінансовими інструментами	554 637	791 760	(845 357)	501 040
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	533 737	50	-	533 787

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності – це ризик того, що Група зіткнеться з труднощами при виконанні вимог, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями. Група щодня наражається на ризик у зв'язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів за депозитами «овернайт», поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає у найближчому майбутньому, та надання кредитів. Група не тримає грошові ресурси, достатні для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Ризиком ліквідності управляє Комітет з управління активами та пасивами Групи.

Група прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно з депозитів юридичних та фізичних осіб. Група інвестує кошти у диверсифіковані портфелі ліквідних активів, щоб мати змогу оперативного та безперешкодно виконати непередбачені вимоги щодо ліквідності у ході нормального ведення бізнесу або у непередбачених ситуаціях для того, щоб уникнути неприпустимих збитків або ризику діловій репутації Групи.

Казначейство Відповідальної особи Групи отримує інформацію про показники ліквідності фінансових активів та зобов'язань і прогнози грошових потоків від інших підрозділів Групи. Казначейство Відповідальної особи Групи забезпечує наявність адекватного портфеля короткострокових ліквідних активів для підтримання достатнього рівня ліквідності в цілому по Групі.

Група має доступ до диверсифікованої бази фінансування та залучає кошти, використовуючи широкий діапазон інструментів, у тому числі депозити та внески акціонерів в капітал, що підвищує рівень гнучкості фінансування, обмежує залежність від одного джерела фінансування та знижує вартість фінансування в цілому. Керівництво прагне підтримувати рівновагу між безперебійністю та гнучкістю фінансування завдяки використанню зобов'язань з діапазоном строків погашення. Депозити клієнтів та банків, як правило, є короткостроковими, та їх більша частина погашається на вимогу. Короткостроковий характер цих депозитів підвищує ризик ліквідності Групи, тому Група управляє цим ризиком, активно застосовуючи конкурентоспроможні тарифи та систематично проводячи моніторинг ринкових тенденцій.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Протягом звітного періоду Група дотримувалася нормативів ліквідності. Станом на кінець дня 31 грудня 2017 року значення нормативів ліквідності відповідно до вимог Національного банку України були наступними:

- норматив поточної ліквідності на рівні не менше 40%. Станом на 31 грудня 2017 року Група дотримувалась нормативного значення, встановленого НБУ;
- норматив короткострокової ліквідності на рівні не менше 60%. Станом на 31 грудня 2017 року Група дотримувалась нормативного значення, встановленого НБУ.

Казначейство контролює щоденну позицію ліквідності та регулярно проводить стрес-тестування ліквідності за різних сценаріїв, що охоплюють стандартні та більш несприятливі ринкові умови.

У наведеній далі таблиці показаний розподіл зобов'язань станом на 31 грудня 2017 року за договірними строками, що залишилися до погашення. Суми у таблиці показують контрактні недисконтовані грошові потоки, включаючи загальну суму зобов'язань з надання кредитів та фінансових гарантій. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у консолідованому звіті про фінансовий стан, оскільки суми у консолідованому звіті про фінансовий стан базуються на дисконтованих грошових потоках. Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих станом на кінець звітного періоду. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот станом на кінець звітного періоду.

Далі поданий аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2017 року та 31 грудня 2016 року на основі недисконтованих грошових потоків:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
31 грудня 2017 р.					
Заборгованість перед іншими банками	587 403	42 951	81 089	-	711 443
Поточні рахунки	4 583 656	-	-	-	4 583 656
Депозити	416 957	197 351	1 404 575	233 523	2 252 406
Інші залучені кошти	-	17 266	10 890	291 430	319 586
Інші фінансові зобов'язання	21 936	-	-	-	21 936
Субординований борг	656	748	3 368	87 208	91 980
Зобов'язання щодо видачі кредитів	3 143	5 211	30 244	-	38 598
Зобов'язання за виданими гарантіями	32 305	11 781	146 924	238 113	429 123
Зобов'язання за наданими аваліями	-	-	134 878	-	134 878
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями на 31 грудня 2017 р.	5 646 056	275 308	1 811 968	850 274	8 583 606
31 грудня 2016 р.					
Заборгованість перед іншими банками	657 087	54 981	22 671	128 584	863 323
Поточні рахунки	4 185 019	-	-	-	4 185 019
Депозити	453 499	464 323	1 006 022	218 413	2 142 257
Інші залучені кошти	41 367	-	-	-	41 367
Інші фінансові зобов'язання	7 120	-	-	-	7 120
Субординований борг	666	739	3 322	71 598	76 325
Зобов'язання щодо видачі кредитів	25 745	-	-	-	25 745
Зобов'язання за виданими гарантіями	416 671	-	-	-	416 671
Зобов'язання за наданими аваліями	89 712	-	-	-	89 712
Зобов'язання за наданими акредитивами	1 658	-	-	-	1 658
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями на 31 грудня 2016 р.	5 878 544	520 043	1 032 015	418 595	7 849 197

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Потреби у ліквідності стосовно виплат за гарантіями є значно нижчими, ніж сума відповідних зобов'язань, розкритих у наведеному вище аналізі за строками, оскільки Група зазвичай не очікує, що кошти за цими зобов'язаннями будуть затребувані третіми особами.

Поточні рахунки та заборгованість перед іншими банками підлягають погашенню на вимогу та були відображені у таблиці вище у категорії «До запитання». При цьому за оцінкою керівництва вимоги щодо отримання коштів з цих рахунків надійдуть значно пізніше.

Депозити відображені у вищевказаному аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до контрактів. Відповідно до змін, внесених у 2015 році до Цивільного кодексу України, фізичні особи мають право вилучати кошти зі строкових депозитів до настання строку погашення виключно у випадках, якщо це передбачено умовами договору банківського строкового вкладу.

Група не використовує наведений вище аналіз за строками погашення без урахування дисконтування для управління ліквідністю. Для цих цілей Група контролює очікувані строки погашення, які показані у наведеній далі таблиці станом на 31 грудня 2017 року:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи					
Грошові кошти	598 319	-	-	-	598 319
Залишки на рахунках у Національному банку України	514 404	-	-	-	514 404
Заборгованість інших банків	643 069	-	-	-	643 069
Кредити та аванси клієнтам	1 399 994	988 685	2 659 335	519 932	5 567 946
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	802 893	-	187	-	803 080
Інвестиційні цінні папери, що утримуються до погашення	-	-	27 457	-	27 457
Інші фінансові активи	10 617	-	-	180 008	190 625
Всього фінансових активів	3,969,296	988,685	2,686,979	699,940	8,344,900
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	584,975	42,020	80,152	-	707,147
Поточні рахунки	4,308,986	4,893	250,352	19,425	4,583,656
Депозити	411,970	178,665	1,353,876	215,892	2,160,403
Інші залучені кошти	-	15,393	-	214,344	229,737
Інші фінансові зобов'язання	21,937	-	-	-	21,937
Субординований борг	308	-	-	49,860	50,168
Всього фінансових зобов'язань	5,328,175	240,971	1,684,380	499,521	7,753,048
Чистий розрив ліквідності за фінансовими інструментами	(1,358,879)	747,714	1,002,599	200,419	591,852
Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2017 року	(1,358,879)	(611,165)	391,434	591,853	

Група має значну кумулятивну невідповідність строків активів та зобов'язань строком до запитання та до 3 місяців. Ця невідповідність ліквідності виникає внаслідок того, що важливим джерелом фінансування Групи станом на 31 грудня 2017 року були кошти клієнтів та міжбанківські депозити до запитання. Значна частина поточних рахунків клієнтів представлена рахунками до запитання, а саме депозити «до запитання» та поточні рахунки. На думку керівництва, диверсифікація цих рахунків та минулий досвід Групи дозволяє стверджувати, що більша частина депозитів «до запитання», що включаються до поточних рахунків, являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Групи. Таким чином, у таблиці вище депозити «до запитання» були класифіковані за кінцевими контрактними строками погашення, хоча відповідно до умов контракту вкладник може вилучити кошти в будь-який час.

26 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Позиція ліквідності Групи станом на 31 грудня 2016 року показана далі:

У тисячах гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	Понад 12 місяців	Всього
Активи					
Грошові кошти	662 471	-	-	-	662 471
Залишки на рахунках у Національному банку України	291 375	-	-	-	291 375
Заборгованість інших банків	1 120 909	-	-	-	1 120 909
Кредити та аванси клієнтам	1 137 248	1 035 285	2 331 972	340 629	4 845 134
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	632 403	-	-	-	632 403
Інші фінансові активи	1 994	-	2 232	121 801	126 027
Всього фінансових активів	3 846 400	1 035 285	2 334 204	462 430	7 678 319
Зобов'язання					
Заборгованість перед іншими банками	654 896	53 460	16 315	127 901	852 572
Поточні рахунки	3 343 471	78 842	378 309	384 397	4 185 019
Депозити	441 070	439 450	967 594	180 790	2 028 904
Інші залучені кошти	-	14 724	13 324	13 319	41 367
Інші фінансові зобов'язання	19 012	-	-	-	19 012
Субординований борг	297	-	-	50 108	50 405
Всього фінансових зобов'язань	4 458 746	586 476	1 375 542	756 515	7 177 279
Чистий розрив ліквідності за фінансовими інструментами	(612 346)	448 809	958 662	(294 085)	501 040
Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2016 року	(612 346)	(163 537)	795 125	501 040	

Відповідність та/або контрольована невідповідність строків і процентних ставок активів та зобов'язань має фундаментальне значення для керівництва Групи. Повна відповідність для банків не характерна, оскільки операції часто мають різний характер та невизначений термін. Позиція невідповідності потенційно може збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Строки активів та зобов'язань і спроможність заміни (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після настання строку їх погашення є важливими чинниками оцінки ліквідності Банку та Групи їх реакції на зміни процентної ставки та курсу обміну валют.

27 Управління капіталом

Мета Групи при управлінні капіталом полягає у забезпеченні (i) дотримання вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, (ii) спроможності Групи функціонувати як безперервно діюче підприємство. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Група, дорівнює загальній сумі власного капіталу, показаного у консолідованому звіті про фінансовий стан. Сума капіталу в управлінні станом на 31 грудня 2017 року складала 672 238 тисяч гривень (у 2016 році – 595 913 тисяч гривень).

Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу, встановленого Національним банком України, здійснюється за допомогою щомісячних звітів, де містяться розрахунки, які перевіряють та підписують Голова Правління і Головний бухгалтер Групи. Оцінка інших цілей управління капіталом здійснюється щороку.

Політика Групи передбачає підтримання сильної капітальної бази для формування позитивної ділової репутації Групи серед кредиторів та учасників ринку та майбутньої стабільності бізнесу.

27 Управління капіталом (продовження)

У 2016 році Національний Банк України («Регулятор») провів діагностичне обстеження і стрес-тестування Банку відповідно до Постанови НБУ №59 від 4 лютого 2016 року «Про здійснення діагностичного обстеження банків». В результаті, в грудні 2016 року Банк подав в НБУ план дій по збільшенню капіталізації (полішення достатності капіталу) на період з 18 жовтня 2016 року по 1 січня 2019 року. Цей план дій був схвалений Регулятором 21 березня 2017 року; відповідно до плану капіталізації, Банк зобов'язаний збільшити свій регуляторний капітал на 252 117 тисяч гривень. План дій містить перелік заходів на суму 87 001 тисячу гривень, виконаних Банком на дату подання плану на затвердження НБУ та перелік дій у сумму 165 116 тисяч гривень необхідних для виконання у 2017-2018 роках. У 2017 році Банку згідно вищезазначеного плану підтвердив суму отриманого у 2016 році прибутку у сумі 90 604 тисячі гривень та отримав додаткову заставу у сумі 24 003 тисячі гривень. Сума збільшення капіталу, що приходиться на 2018 рік буде покрита за рахунок додаткового вливання капіталу та залучення нового субординованого боргу.

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банківські групи повинні підтримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику (норматив достатності регулятивного капіталу), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал Групи за даними звіту щодо нормативів банківської групи, поданого Групою до Національного банку України*:

У тисячах гривень	На 31 грудня 2017 року	На 31 грудня 2016 року
Регулятивний капітал ПАТ «БАНК ВОСТОК»	624 761	550 874
Регулятивний капітал ПАТ «ВЕРМОНТ»	240 718	247 787
Відвернення: сума вкладень учасників у статутний капітал інших учасників банківської групи*	(190 570)	(197 570)
Всього регулятивного капіталу банківської групи	674 909	601 091

* відповідно до вимог Постанови Правління Національного банку України № 254 від 20 червня 2012 року, регулятивний капітал кредитно-інвестиційної підгрупи визначається як сума регулятивних капіталів учасників цієї підгрупи за мінусом суми вкладень учасників банківської групи в статутний капітал інших учасників банківської групи та інші фінансові інструменти (додаткові внески акціонерів, субординований борг тощо), що включаються до регулятивного капіталу учасника банківської групи та які не були вираховані під час розрахунку регулятивного капіталу учасників банківської групи.

Протягом року Група дотримувалась вимог НБУ щодо розміру регулятивного капіталу банківської групи.

28 Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Група час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також внутрішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Група не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів. Таким чином, у цій фінансовій звітності відповідний резерв не створювався.

Податкові зобов'язання. Податкове законодавство України, яке є чинним або по суті набуло чинності станом на кінець звітного періоду, припускає можливість різних тлумачень при застосуванні до операцій та діяльності Групи. У зв'язку з цим податкові позиції, визначені керівництвом, та офіційна документація, що обґрунтовує податкові позиції, можуть бути успішно оскаржені відповідними органами. Українське податкове адміністрування поступово посилюється, у тому числі збільшується ризик перевірок операцій, які не мають чіткої фінансово-господарської мети або які здійснені за участю контрагентів, що не дотримуються вимог податкового законодавства.

Податкові органи України можуть зайняти більш жорстку позицію у своїй інтерпретації законодавства та при проведенні податкових перевірок. У поєднанні з можливим збільшенням зусиль зі збору податків на задоволення потреб бюджету, зазначене вище може призвести до збільшення рівня і частоти перевірок з боку податкових органів. Зокрема, можливо, що операції та діяльність, що не оскаржувалися в минулому, можуть бути оскаржені. В результаті чого можуть бути нараховані значні додаткові податки, пені та штрафи.

Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

28 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Податкове законодавство України не містить чітких вказівок в деяких областях. Час від часу, Група застосовує інтерпретацію таких невизначених областей, що призводить до зниження загальної податкової ставки Групи. Як було зазначено вище, такі податкові позиції можуть піддатися ретельній перевірці. Вплив будь-яких претензій з боку податкових органів не може бути надійно оцінений; однак, він може бути суттєвим для фінансового становища і/або загальних операцій Групи.

У грудні 2016 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» № 1797-VIII від 21.12.2016 р. та Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році» № 1791-VIII від 20.12.2016 р., які передбачають внесення змін до чинного Податкового Кодексу України. Основні зміни, які є важливими для Групи:

Частково врегульовані спірні питання щодо створення та використання банківськими установами резервів, створених під знецінення активів, зокрема, з 1 січня 2017 року:

- скасовується критерій визначення розміру резерву банківських та фінансових установ за величиною кредитного ризику;
- додатково на період з 1 січня 2016 року до 1 січня 2018 року подовжено термін застосування ліміту в 25% для визначення розміру резервів, що можуть бути враховані в податковому обліку;
- безнадійною визнається і може бути списана за рахунок резервів заборгованість за фінансовим кредитом, за якими прострочення погашення суми (або частини) боргу становить понад 360 календарних днів (крім боргу пов'язаних осіб, а також чинних та колишніх працівників кредитора).

Капітальні зобов'язання. Станом на 31 грудня 2017 року Група мала капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, щодо транспортного засобу на загальну суму 753 тисячі гривень (у 2016 році – 1 133 тисячі гривень).

Група вже виділила ресурси, необхідні для виконання цих зобов'язань. Група вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Зобов'язання за оперативною орендою. Якщо Група виступає орендарем, майбутні мінімальні виплати за не скасовуваною оперативною орендою є такими:

У тисячах гривень	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
До 1 року	19 146	12 951
1-5 років	2	7
Всього зобов'язань за оперативною орендою	19 148	12 958

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Головною метою цих інструментів є забезпечення наявності грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням:

У тисячах гривень	31 грудня 2017 року	31 грудня 2016 року
Гарантії видані	429 123	416 672
Зобов'язання за аваліями	134 878	89 712
Невідкличні зобов'язання з надання кредиту	38 598	25 745
Акредитиви	-	1 658
За вирахуванням забезпечення у вигляді грошового депозиту	(17 139)	(12 255)
Всього зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням за вирахуванням забезпечення у вигляді грошового депозиту	585 460	521 532

28 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Група має невиконані безвідкличні зобов'язання, пов'язані із наданням кредитів щодо овердрафтів на карткових рахунках фізичних осіб. Всі інші зобов'язання, пов'язані із наданням кредитів, є відкличними. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Група наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі повної видачі клієнтам невикористаної суми таких кредитів. Проте можлива сума збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів.

Гарантії, які являють собою безвідкличні забезпечення того, що Група здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що й кредити. Загальна сума невикористаних гарантій відповідно до договору не обов'язково являє собою суму грошових коштів, виплата яких знадобиться у майбутньому, оскільки багато з цих зобов'язань можуть виявитися незатребуваними або припиненими до закінчення строку їх чинності.

Активи, передані в заставу, та активи з обмеженим використанням. Група мала активи, передані у заставу, та активи з обмеженим використанням з наступною балансовою вартістю:

У тисячах гривень	2017	2016
	Активи, передані в заставу	Активи, передані в заставу
Кредити та аванси клієнтам, що передані в якості забезпечення за іншими залученими коштами	106 263	114 802
Гарантійне покриття в платіжних системах Віза та Мастер Кард (Прим 14)	180 008	121 801
Всього	286 271	236 603

Дотримання фінансових показників. Група повинна дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються його інших залучених коштів. Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Групи, серед яких вимога дострокового повернення коштів позичальником на розсуд кредитора. Зокрема, Група повинна утримувати на певному рівні коефіцієнт достатності капіталу, коефіцієнт ліквідності, встановлений рівень співвідношення максимальної суми заборгованості, належної до сплати будь-якою єдиною стороною, до акціонерного капіталу, встановлений рівень співвідношення сукупної суми заборгованості, належної до сплати пов'язаним сторонам позичальника, до акціонерного капіталу, встановлений рівень співвідношення сукупної суми великих заборгованостей, належних до сплати клієнтами, що є юридичними і фізичними особами і не є банківськими установами до акціонерного капіталу, співвідношення операційних витрат до операційних результатів, дотримуватись вимог до чистої валютної позиції, співвідношення заборгованості за відкритими кредитами, розриву ліквідності, а також нормативів НБУ.

29 Похідні фінансові інструменти

Похідні фінансові інструменти за угодами з іноземною валютою, укладені Групою, в основному використовуються для торгівлі на позабіржовому ринку між професійними учасниками ринку на підставі стандартизованих контрактів. Похідні фінансові інструменти мають потенційно вигідні умови (і є активами) або потенційно не вигідні умови (і є зобов'язаннями) у результаті коливання процентних ставок на ринку, валютних курсів або інших змінних чинників, пов'язаних з цими інструментами. Загальна справедлива вартість похідних фінансових інструментів може час від часу значно змінюватися.

Справедлива вартість похідних фінансових інструментів визначається за форвардним курсом, який розраховується з використанням поточного курсу на ринку СПОТ на дату визначення справедливої вартості; процентних ставок за валютою котирування та за базою котирування на відповідний термін до дати виконання контракту у річному обчисленні; кількості календарних днів, що залишилась до виконання контракту; календарної бази розрахунку процентної ставки за валютою котирування та за базою котирування.

В якості СПОТ-курсу при здійсненні операцій з похідними фінансовими інструментами з купівлі та продажу іноземної валюти за національну валюту Група приймає поточний курс відповідної іноземної валюти до гривні на ринку ФОРЕКС близько 14.00 за київським часом або в перші часи після цього, який застосовується для розрахунків в той самий робочий день, або індикатив НБУ. Курс виражається сумою в гривнях за одну одиницю іноземної валюти.

Для визначення СПОТ-курсу при здійсненні операцій з похідними фінансовими інструментами з купівлі та продажу однієї іноземної валюти за іншу іноземну валюту Група використовує поточні курси однієї іноземної валюти до іншої іноземної валюти, які встановлюються за ринковими курсами близько 12.00 за київським часом на міжнародному ринку (згідно даних інформаційної системи REUTERS).

Процентні ставки за валютою котирування та за базою котирування Група визначає наступним чином:

- для Гривні - ставка KIEBOR з терміном, що залежать від кількості днів до виконання операції. KIEBOR (Kyiv Interbank Offered Rate) - середньозважена процентна ставка за міжбанківськими кредитами.
- для іноземної валюти (Долар США, Євро, фунт стерлінгів та ін.) - ставка LIBOR з терміном, що залежать від кількості днів до виконання операції. LIBOR (London Interbank Offered Rate) - середньозважена процентна ставка за міжбанківськими кредитами (оновлюється щодня в 13:30).

Справедлива вартість заборгованості за форвардними контрактами, укладеними Групою, на 31 грудня 2017 року наведено у таблиці нижче. До таблиці включено контракти з датою розрахунків після відповідної звітної дати; суми за цими контрактами показано розгорнуто – до взаємозаліку позицій (та платежів) по кожному контрагенту. Ці контракти мають короткостроковий характер.

	2017 рік	
	Контракти з позитивною справедливою вартістю	Контракти з негативною справедливою вартістю
<i>У тисячах гривень</i>		
СВОП-контракти: справедлива вартість на звітну дату		
- Сума контракту за курсом угоди	-	73 125
- Сума контракту за форвардним курсом	-	72 581
Чиста справедлива вартість СВОП-контрактів (Примітка 18)	-	(544)

Станом на 31 грудня 2016 року заборгованість Групи за форвардними та СВОП-контрактами відсутня.

У 2017 році Група відобразила у звітності збиток за похідними фінансовими інструментами у сумі 8 015 тисяч гривень (у 2016 році – збиток сумі 10 217 тисяч гривень) у статті «Збитки мінус прибутки від операцій з похідними фінансовими інструментами» Консолідованого Звіту про прибутки та збитки та інші сукупні доходи.

30 Справедлива вартість фінансових інструментів

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієрархії справедливої вартості наступним чином: (i) перший рівень – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань; (ii) другий рівень – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосереднім чином (тобто, ціни), або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та (iii) третій рівень – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження).

При класифікації фінансових інструментів із використанням ієрархії справедливої вартості керівництво застосовує професійні судження. Якщо при оцінці справедливої вартості використовуються дані з відкритих ринків, що вимагають значних коригувань, ця оцінка відповідає оцінці за рівнем 3. Значущість даних, використаних при оцінці, визначається у порівнянні з усією оціненою сумою справедливої вартості.

(а) Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі

Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі – це такі оцінки, застосування яких вимагається або дозволяється при відображенні сум у консолідованому звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду. Їх класифікація за рівнями ієрархії справедливої вартості є наступною:

У тисячах гривень	31 грудня 2017 року			31 грудня 2016 року		
	Рівень 1	Рівень 2	Всього	Рівень 1	Рівень 2	Всього
ФІНАНСОВІ АКТИВИ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ						
<i>Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу</i>						
- Облігації внутрішньої державної позики	1 181	-	1 181	272	-	272
- Депозитні сертифікати НБУ	-	801 899	801 899	-	632 131	632 131
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ	1 181	801 899	803 080	272	632 131	632 403
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ						
<i>Похідні фінансові інструменти із негативною справедливою вартістю</i>						
- СВОП-контракти	-	544	544	-	-	-
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ	-	544	544	-	-	-

30 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Опис методик оцінки справедливої вартості та параметрів, застосованих для оцінки справедливої вартості фінансових інструментів за рівнем 2 станом на 31 грудня 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Справедлива вартість	Методика оцінки	Застосовані параметри
ФІНАНСОВІ АКТИВИ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ			
<i>Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу</i>			
Депозитні сертифікати НБУ	801 899	Дисконтовані грошові потоки	Ринкові % ставки
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ			
	801 899		

Опис методик оцінки справедливої вартості та параметрів, застосованих для оцінки справедливої вартості фінансових інструментів за рівнем 2 станом на 31 грудня 2016 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Справедлива вартість	Методика оцінки	Застосовані параметри
ФІНАНСОВІ АКТИВИ, ВІДОБРАЖЕНІ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ			
<i>Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу</i>			
Депозитні сертифікати НБУ	632 131	Дисконтовані грошові потоки	Ринкові % ставки
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ, ВІДОБРАЖЕНИХ ЗА СПРАВЕДЛИВОЮ ВАРТІСТЮ			
	632 131		

Протягом 2017 та 2016 років не було змін у методиках оцінок справедливої вартості, що застосовуються на повторюваній основі для рівня 2.

(б) Оцінки справедливої вартості, що застосовуються на неповторюваній основі

Група не має відповідних залишків на звітну дату.

30 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

(в) Справедлива вартість фінансових інструментів, які не відображаються за справедливою вартістю, але для яких справедлива вартість підлягає розкриттю

Нижче наводиться аналіз справедливої вартості за рівнями ієрархії справедливої вартості та балансова вартість активів, що не оцінюються по справедливій вартості та справедлива вартість яких на звітну дату відрізняється від балансової. Справедлива вартість інших фінансових активів, на думку керівництва, суттєво не відрізняється від їх балансової вартості.

У тисячах гривень	31 грудня 2017 року				31 грудня 2016 року			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балан- сова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балан- сова вартість
ФІНАНСОВІ АКТИВИ								
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>								
Кредити юридичним особам	-	-	5 521 393	5 540 065	-	-	4 818 035	4 818 035
Кредити фізичним особам:								
- споживчі кредити	-	-	8 840	8 897	-	-	8 966	8 966
- кредити за кредитними картами	-	-	14 163	14 248	-	-	11 526	11 526
- іпотечні кредити	-	-	3 919	4 127	-	-	5 328	5 328
- кредити на придбання авто	-	-	622	609	-	-	1 279	1 279
<i>Інвестиційні цінні папери, які утримуються до погашення</i>								
Облігації внутрішньої державної позики	28 067	-	-	27 457	-	-	-	-
ВСЬОГО	28 067	-	5 548 937	5 595 403	-	-	4 845 134	4 845 134

Справедлива вартість за рівнями ієрархії та відповідна балансова вартість зобов'язань, які не відображаються за справедливою вартістю, представлена у таблиці нижче. Справедлива вартість інших фінансових зобов'язань, на думку керівництва, суттєво не відрізняється від їх балансової вартості.

У тисячах гривень	2017 рік				2016 рік			
	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балан- сова вартість	Рівень 1	Рівень 2	Рівень 3	Балан- сова вартість
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ								
<i>Поточні рахунки та депозити</i>								
Поточні рахунки								
- поточні рахунки юридичних осіб	-	3 660 465	-	3 660 465	-	2 912 436	-	2 912 436
- поточні рахунки фізичних осіб	-	923 191	-	923 191	-	1 272 583	-	1 272 583
Депозити								
- депозити юридичних осіб	-	440 702	-	439 394	-	762 109	-	762 109
- депозити фізичних осіб	-	1 750 963	-	1 721 009	-	1 266 795	-	1 266 795
<i>Субординований борг</i>								
Субординований борг	-	-	66 192	50 168	-	-	50 405	50 405
ВСЬОГО	-	6 775 321	66 192	6 794 227	-	6 213 923	50 405	6 264 328

30 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Справедлива вартість рівня 2 та 3 за ієрархією справедливої вартості була оцінена за допомогою методики дисконтування грошових потоків. Справедлива вартість інструментів з плаваючою ставкою, що не мають котирувань на активному ринку, дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів з фіксованою ставкою, які не мають котирувань на ринку, була визначена на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дисконтованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився.

Для активів, Група використовує припущення щодо процентних ставок, за якими контрагенти на даний час могли б отримати нові позики від непов'язаних кредиторів. Для зобов'язань використовується відповідна ставка для Банку. До зобов'язань на вимогу застосовується дисконтування від першої ймовірної дати вимоги щодо сплати.

31 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» встановлює такі категорії фінансових активів: (а) кредити та дебіторська заборгованість; (б) фінансові активи для подальшого продажу; (в) фінансові активи, що утримуються до погашення та (г) фінансові активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Категорія «фінансові активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат» має дві підкатегорії: (і) активи, включені до цієї категорії при початковому визнанні, та (ii) активи, віднесені до категорії призначених для торгівлі. Крім того, дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом є окремою категорією.

Станом на 31 грудня 2017 року та 31 грудня 2016 року усі фінансові активи Групи були обліковані за амортизованою вартістю, крім інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу.

Станом на 31 грудня 2017 року та 31 грудня 2016 року всі фінансові зобов'язання Групи обліковані за амортизованою вартістю, крім похідних фінансових інструментів, які відображені за справедливою вартістю через прибутки та збитки.

32 Операції з пов'язаними сторонами

Група надає кредити та аванси, залучає депозити та проводить інші операції з пов'язаними сторонами у ході нормального ведення бізнесу. Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем, або якщо одна з них має можливість контролювати іншу або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їхній юридичній формі. Умови операцій з пов'язаними сторонами визначаються в момент операції. Пов'язаними сторонами є акціонери з суттєвою часткою участі, компанії під контролем основних акціонерів, члени Спостережної ради, члени Правління та їхні близькі родичі.

32 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2017 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
<i>У тисячах гривень</i>				
Кредити та аванси клієнтам				
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам у гривні (процентна ставка за договором: 18%-20%)	102	3 176	104	-
Резерв під активні операції	-	1	-	-
Кошти банків				
Кошти на вимогу в доларах США (процентна ставка за договором: 1,5%-5%)	-	4 395	-	-
Кошти на вимогу в євро (процентна ставка за договором: 5%)	-	15 200	-	-
Кошти на вимогу в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 0%)	-	115	-	-
Кошти на вимогу в російських рублях (процентна ставка за договором: 0%)	-	31	-	-
Кредити «овернайт», отримані в доларах США (процентна ставка за договором: 2,6%)	-	38 180	-	-
Короткострокові кредити, отримані в доларах США (процентна ставка за договором: 2%-7,6%)	-	319 812	-	-
Короткострокові кредити отримані в євро (процентна ставка за договором: 2%-9,7%)	-	168 091	-	-
Довгострокові депозити, отримані в євро (процентна ставка за договором: 6,4%)	-	151 524	-	-
Кошти клієнтів				
Поточні рахунки в гривнях (процентна ставка за договором: 0%-18%)	5 747	179 948	2 922	429
Поточні рахунки в доларах США (процентна ставка за договором: 0%-9%)	66 886	36 001	7 784	34 747
Поточні рахунки в євро (процентна ставка за договором: 0%-5%)	28 518	1 574	518	862
Поточні рахунки в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 0%)	-	-	-	64
Строкові депозити в гривнях (процентна ставка за договором: 11,5%-16%)	9 069	105 065	1 052	-
Строкові депозити в доларах США (процентна ставка за договором: 3%-6%)	-	12 108	11 245	6 971
Строкові депозити в євро (процентна ставка за договором: 0%)	25	-	-	-
Субординований борг в доларах США (процентна ставка за договором 8%)	50 168	-	-	-
Резерв за відпустками	4 051	-	542	-
Інші фінансові та нефінансові активи				
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	1	271	-	-
Зобов'язання із надання кредитів (у тому числі безвідкличні)	50	33 732	202	-
Гарантії надані	-	2 245	-	-
Вимоги щодо отримання валюти за валютними своп-контрактами	-	6 729	-	-
Зобов'язання щодо відправлення валюти за валютними своп-контрактами	-	6 729	-	-

Інші пов'язані сторони – фізичні особи, які представлені акціонерами компаній під контролем основних акціонерів, які можуть впливати на бізнес-рішення акціонерів Групи.

Станом на 31 грудня 2017 року у заставі за кредитом, наданим третій стороні, знаходяться майнові права на депозит залучений від пов'язаної з Групою компанії на загальну суму 186 094 тисячі гривень (станом на 31 грудня 2016 року майнових прав за депозитами залученими від пов'язаних з Групою сторін, що передані у заставу за кредитами не було).

32 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Субординований борг номінований у доларах США балансовою вартістю 50 168 тисяч гривень на 31 грудня 2017 року (50 405 тисяч гривень на 31 грудня 2016 року) був залучений у жовтні 2012 року. Див. Примітку 19.

Умови залучення субординованого боргу регулюються правилами, встановленими Національним банком України та мають певні обмеження щодо процентної ставки.

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2017 рік:

<i>У тисячах гривень</i>	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
Процентні доходи	3	2 011	56	-
Процентні витрати	9 363	82 877	1 017	2 440
Доходи за виплатами та комісійними	460	28 520	114	413
Витрати за виплатами та комісійними	-	13 224	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	2 963	47 634	441	-

Винагорода ключового управлінського персоналу за 2017 рік включає короткострокові виплати, що складаються із заробітної плати та преміальних і виплачуються у грошовій формі, у сумі 86 261 тисяча гривень (у 2016 році – 41 041 тисяча гривень). Короткострокові премії підлягають виплаті протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги. Ключовий управлінський персонал – це особи, які мають повноваження та несуть відповідальність, прямо чи опосередковано, за планування, управління та контроль діяльності Групи і включають членів Правління та Спостережної ради.

Як зазначено у Примітці 19, протягом 2017 року було визнано прибуток від пролонгації строку залучених коштів в доларах США у складі капіталу у сумі 2 450 тисяч гривень.

Нижче наведені загальні суми кредитів, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2017 року:

<i>У тисячах гривень</i>	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі
Суми, надані пов'язаним сторонам за рік	462	88 132	3 219
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за рік	(360)	(87 471)	(3 630)

32 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2016 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
<i>У тисячах гривень</i>				
Кредити та аванси клієнтам				
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам у гривні (процентна ставка за договором: 14%-24%)	-	2 515	515	-
Резерв під активні операції	-	1	1	-
Кошти банків				
Кошти на вимогу в доларах США (процентна ставка за договором: 1,5%-5%)	-	64 010	-	-
Кошти на вимогу в євро (процентна ставка за договором: 5%)	-	5 341	-	-
Кошти на вимогу в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 0%)	-	23	-	-
Кошти на вимогу в російських рублях (процентна ставка за договором: 0%)	-	59	-	-
Кредити «овернайт», отримані в доларах США (процентна ставка за договором: 2%)	-	155 005	-	-
Кредити «овернайт», отримані в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 2%)	-	6 632	-	-
Короткострокові кредити отримані в доларах США (процентна ставка за договором: 5,5%-9,7%)	-	331 506	-	-
Короткострокові кредити отримані в євро (процентна ставка за договором: 6,7%-9,7%)	-	153 687	-	-
Довгострокові депозити, отримані в євро (процентна ставка за договором: 6,4%)	-	127 924	-	-
Кошти клієнтів				
Поточні рахунки в гривнях (процентна ставка за договором: 0%-19%)	2 572	152 470	2 560	598
Поточні рахунки в доларах США (процентна ставка за договором: 0%-9%)	63 582	136	4 214	14 160
Поточні рахунки в євро (процентна ставка за договором: 0%-7%)	23 783	1 897	599	1 204
Поточні рахунки в фунтах стерлінгів (процентна ставка за договором: 0%)	-	-	-	3
Строкові депозити в гривнях (процентна ставка за договором: 16,5%-18%)	-	-	1 073	-
Строкові депозити в доларах США (процентна ставка за договором: 3,5%-8,5%)	275	-	2 250	6 673
Строкові депозити в євро (процентна ставка за договором: 6,5%)	-	-	144	-
Субординований борг в доларах США (процентна ставка за договором 8%)	50 405	-	-	-
Резерв за відпустками	1 911	-	588	-
Інші фінансові та нефінансові зобов'язання	162	3 319	17	6
Зобов'язання із надання кредитів	50	14 276	479	-
Гарантії надані	-	2 175	-	-
Вимоги за операціями з валютою	-	375 794	-	-
Зобов'язання за операціями з валютою	-	376 154	-	-

32 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2016 рік:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі	Інші пов'язані фізичні особи
<i>У тисячах гривень</i>				
Процентні доходи	2	2 381	91	-
Процентні витрати	10 190	86 157	826	1 120
Резерв під знецінення кредитів (дохід)	-	2	-	-
Доходи за виплатами та комісійними	290	24 788	81	357
Витрати за виплатами та комісійними	-	11 465	-	-
Адміністративні та інші операційні витрати	2 056	35 040	113	-
Інший операційний дохід	-	-	25	-

Протягом 2016 року було визнано прибуток від пролонгації строку залучених коштів в доларах США у складі капіталу у сумі 1 446 тисяч гривень (див. Примітку 19).

Нижче наведені загальні суми кредитів, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2016 року:

	Основні акціонери та їх близькі родичі	Компанії під контролем основних акціонерів	Ключовий управлінський персонал та його близькі родичі
<i>У тисячах гривень</i>			
Суми, надані пов'язаним сторонам за рік	388	89 272	2 685
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за рік	(388)	(90 476)	(2 810)

33 Події після дати балансу

У лютому 2018 року, згідно умов договору, Група повернула кредит Чорноморському Банку Торгівлі та Розвитку (див. Примітку 17).

У квітні 2018 року єдиним акціонером Банку було прийняте Рішення про збільшення розміру статутного капіталу Банку на 78 067 тисяч гривень до загального розміру 523 110 тисяч гривень, про затвердження прибутку звітного 2017 року у сумі 82 465 тисячі гривень, його розподіл та визначення частини прибутку, що направляється на збільшення статутного капіталу Банку наступним чином:

- суму 4 398 тисячі гривень направити до резервного фонду Банку;
- суму 78 067 тисяч гривень направити на збільшення статутного капіталу, дивіденди не виплачувати.

Збільшення статутного капіталу Банку буде здійснено шляхом підвищення номінальної вартості акцій Банку на 25,40 гривень, до загальної вартості 170,20 гривень за одну акцію.